

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv02i20

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 2 Issue 20
May 1920

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 2, Iss. 20)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

מחשבותי והחשבותי ואלו
הדברים (מיום ב' י"ז).
מן פיו נקראו המצוות
האלה מיד ויד ששמו
הזו וקל מיד נים נד
לשון:

הנהגת המוסדות

שלישית עשר ארבעה מה דער אינסערדנע שטובאל ליידיעם בארשענעם ווערסערס יוניאן

VOL. 11, No. 20

New York, Friday, May 14, 1920.

PRICE 2 CENTS

אונזער באנוצענשאַטן איז פורען גאנג

די קאנווענשאן געהט איהר א סך פראגען פון גרויס באדייטונג. — פיעלע אינהאלטסרייכע רעזאלוציאנען ווערען פארגעשלאגען יעדען טאג. — א פרויעד אין פראטעסט רעזאלוציאן וועגן די פאגראמען אין אוקראינע אנגענומען. — עס ווערט אויך איינ שטימליג אנגענומען א פראטעסט רעזאלוציע געגען די רעאקציאנערע לאסן בילד האט וויינען דורכגעגאנגען אין דער ניו יארק סטייט אסעמבלי און דער גאנצערנאר ווערט אייפגעפארערט ווי גיט אונטערצושרייבען. — די אויגען פון דער ארבייטער שאפט וויינען געריכטעט צו דער קאנווענשאן און די פרעסע פון איבערן גאנצען לאנד גיט איהר א סך אויפגעקראממקייט. — פיעלע צייטונגען שרייבען אז ס'איז וואונדערבארע קאנווענשאן פון א רעזונגער ארגאניזאציע! — א באשלוס צו גרינדען קאאפעראטיווע שעפער און א גארעל-פארבאנד איינצולייגן.

אויס אונזער אינערליכסטען און שטארק
סטען פראטעסט גענען די אונגעהערטע
שחיתות אויף די אידען אין אוקראינא.
מיט געבויענע קעס שטעהען מיר ביי
די סדרים פון די אומגעקומענע און מיר
פאררעגן פון ספיט רעפארטמענט ווי עס
באנוצען מיט דעם איינפלוס פון דער
אמעריקאנער רעגירונג, אז שטעלע שריטע
וואלען גענומען ווערען א סוף צו מאכען צו
די שחיתות.

די קאמוניסטן איז שוין אויך ווייט
פרייגעטאן אין טרייב און פארשניט
צוזאם פראגען, וועגען נייע פארבעסערונג
ען איז דער ליידס נארמענס אינדוסטריע.
די דעלעטאטען האבען שוין שרייגעטראג
ען א פאסטע רעוואלוציאנע וועגען נאנט
בארייטענע און וויכטיגע פארבעסערונג
ען אין טרייב. דעם מאנטש האט עס שוין
נעמאלטען ביי רעוואלוציאנע נומער 116
און היינט מוז עס שוין העלטען ביי א סך
העבערען נומער.

[illegible]

ממנו איננו מסרע אין שמעדיקס.
כמעט ענקס ווערע איז אויך די פרא-
טעסטאנטע וועלכע געבן אינאיינעם,
און געבן די אנטפערס געוועזע אין
פאר, וואס איז אייניגטאמנע געוועזע
געוועזע די גענעראלע. די רעפארמאציע לעזט
זיך שטילזיין ווי מלחמה.

זיי עס בשלאסען, אז די אלע אנ-
טערסטריק געזעצ זיינען געגען דער
געזעצליכער פרייהייט און אמת'ער דע-
מאקראטי און אז די אינטערנעשאנאל
זיידעס נארמענס וואקערס יוניאן פאר-
שטעלען א שיקטונג און פארטעט 160
אויסווענד ארבייטער פון לאנד פארטעס
זיכע געגען די אינדוסטריאליזאט און אלע
געזעצ, וואס ציעלען צווישטערען די
אונדאממענטלע רעכטע אין אמעריקא, צו
דערמאנען געגען די שלעכטע ארביי-
טער באהאנדלונג.

שווי ווי די וועלט מלחמה האט אין
 שווער שריינגעבראכט א גייסט פון אונז-
 קלערמאנע דורך די פראגמאטערס און
 פאקטאטערס פארשטערקט אונטער דעם מאנ-
 טעל פון פאטריאטיזמוס און ווי איז נע-
 גונגען צו פארשרייטן א רעאקציע אין
 אונז; און שווי ווי די רעאקציאנערע
 וועלכע איז קיינמאל אין דער פארשיקט-
 גער געשיכטע ניט געזאגנען שווי ווייט,
 איצט, ווען עפענטליכע בעשעמט,
 טאטעס בעשעמט, סמיט לערוויסליי-
 שורס. און מיטגלידער פון קאנגרעס
 זענען שריין געוועזען און בילד-
 עלכע באהייבט די שטערקטער ביר-
 גער פון די פונדאמענטאלסטע ביזנעסליי-
 זענען, פרייע דערע און פרייע פרעסע

פון פרייע פארזאמלונג; און אזוי ווי ווען
 וועלכע קושטענער זאלען לעגער. מ'ז
 זיצטען וועט עס ברענגען ווי ארכיטעקט
 זינגטער פון אומקערטשטען רעזשים
 ווי עס באשליסען, אז די דעלעגאט
 ען פון דער קאנגרעסס פון דער אינ
 דערנענטער פארשטענדערען זענען דער
 שטענדיגערען באוועגונג פון דער
 דענער וועלכען אבער, וועלכע פארלעגט
 פונדעמנטאלע פרינציפן פון פריי
 ים און אומאפהענגיקייט;
 ווי עס ווייטער באשליסען, אז פון

סאנווענשאז באשליסם צו גדינדען סאאפערא
טיווע שעפער און א נאדעל פארבאנד

שיקאגא, דינעמבערג, 11טן מאי.

די 15טע קטווענשטן פון דער אינטערנעשנאל ליידיס גאר-
מענט ווירקערס ווייזן האט היינט איינשפייג באשלאסען צו גרי-
דען אייגענע פעקטאריס אונטער דער אויפזיכט פון דער ווייזן. רעזי-
לוציאנען אז די אינטערנעשנאל וועל גרינדען א קאמפעראטיווע באנק
און קאמפעראטיווע גראסעריס וויינען ענפוזיאמאנש סטגענומען געווארען.
עס איז אויך סטגענומען געווארען א רעזולוציע צו פארמייניגען
אלע נאדעל-אינדוסטריעס אין איין פארבאנד. די רעזולוציע איז ווי
פאלגט:

„ווי עס בשלסטען אז ריווע קטווענשטן אינעם טראירט דעם
 יושענעראל עקועקסוויז בשארד צו רופען א קאנפערענץ פון אלע נא-
 ציאנטאלע און אינעמערנאציאנאלע ווייטונגס אין די נאדעל-אינדוסטריעס
 מיט'ן צוועק צו גרינדען א פארבאנד פאר טעגרייפערנדע און פארטיידי-
 גונגס צוועקען.

פארשטענדיג די לאסק בילם אין נאמ
פון די פרייע שמעריטשנער טרעדיציע
וועלכע ווערן דורך יענע בילם געשע
רעם און רעדן נאָווערנאָר ווערט אַוויפֿנע
פאָדערט די רעספּאָנאַבילע בילם ניט אַווי
פערזאָנליכען.

די טעלעגראמע צום גאווערנאָר לעוו
זיך ווי פאליציי :

[illegible]

א העכסטע ריהרענדער מאמענט איז
 פארשטעלען אויף דער קאנטענענץ לעצט
 טען ראנעלעסטע, ווען עס איז אויסגעקערט
 טען די פראגע פון די פארגאמען אינעם
 אוקראינע. ביזערס. פאליטיקע, בעזונדער
 זענער הייס-פרעזידענט פון אונזער אינאיינ-
 סטענענצאנעל, האט שרעקט די קאנ-
 זענשאן אין נאמען פון אוקראינער פאר-
 בארג אין שטערקע און ער איז נאכ-
 ווארטע אויפגענומען געווארן. די קאנ-
 זענשאן האט אויסגעדריקט נאכטרייבן
 און פארשפראכען צו העלפער די פארגא-
 סכנות, וויפיל עס וועט נור מעגליך זיין.
 זי האט דערציילט אויף אויסגעדריקט
 שטארקען פראטעסט געגען די פארגא-
 סכעס און געגען די פארזאנדאכער
 נאך די פארגאנע.

ב'י דער געלעבנעדיגסטער זאגט די קאנ-
 דענציען אבערמאלס די פאלגענדע טרויער-
 וואן פראגעס פון רעפליציע :
 1. צו וואס ערשטגעבנע טרויעריג-
 ליסטען מיט די נייע נעמען פון די פא-
 רעמס פאמיליע אין אומגעפער 1870 און
 וואס פארעם גרויס שוידער און פא-
 רעמס.
 2. ווערנדיג מיט פארשידענע א טרענ-
 דירעקטע פארשיידענע פארעם פון די
 פארשידענע פארעם פון די פארשידענע

ווענשטאן האט זיך געמענט. ער האט
אלעס בייגעוואוינט, שלעס געזעהן און
דורכגעלעבט צווישען מיט דער קאנווענ-
שאן און וועט געוויס נישט פארטעהען דאס
אויבצוגעבען אין די „גערעכטיקייט“
אויף וויין איינפיר, און דאס וועט געוויס
זיין אינטערעסאנט און בשלעהרענד, דעם
אנמאנא האט ער שוין געמאכט די וואך,
סעקס אין דעם נומער „גערעכטיקייט“
ווי די לעזער וועלען זעהן אויף ווייט פ
אין דער צייטונג.

ווי עס איז שוין צו זעהן, בעת ריזען
שורות ווערען געשריבען, איז די קאנווענ-
שאן נישט גרויס בלויז מיט איהר גרויסער
צאכל עלעגאנצען, זי איז אויך גרויס און
רייך אין גייסט און כרייט אין כאראקטער.
זי פאסט שרם נישט גור פארשנען וואס איז
אויך צו דער ליידיש געמיינען אינדר-
טערע, זי האט זיך און אויף זעלע צעוועל-
טעמאליכע פארשנען. פון א שריקשעלע כא-
ראקטער און די אויגען פון דער גאנצער
אברייכטע האט אין שריקשען זיינען
אויס געריכטע צו אונזער פארלאמענט
אונזער קאנווענשאן.

די קאנווענשאָן פאַרנעמט זיך מיט
 דער אפגעטטיע באוועגונג, וועגן דער
 באפרייאונג פון די פאליטישע שטעסמיר
 און אים פערזענלעך, וועגן פארשען פון דער
 לעבן פאר די לאמלה ליידיגע אין איי-
 קאפ, וועגן דער אינדושטאנקשאן-מנפא
 און אין לאנד, וועגן קאפאראטיווע אונ-
 טערנעמונגען, וועגן האנדעל מיט סא-
 וועס פארלאנד און נאך שטערע פארשען
 צו אלעס ווערט פון דער קאנווענשאָן
 באמערקט קאן מען אויך זעהן פון דעם
 וואס די קאנווענשאָן, אין פאמעל פיס-
 זון איהר ארבייט, האט אים וועגן נעחטס
 צו שיקען צו פערזענלעך קאמיטע אין אל-
 לעני, צום פארהער וועגן די לאסט-בילט
 ענגן רעזיגנאטען נעראנט, וואס באהער-
 נער מיטט האט איינגע-זען אויף דעם
 פרייאונג פאר דער קאליטע האט פרי-
 ידענט שלעדיגער פאיינטעט די פאלגע-
 נדע פערזאנען : עליאס ליבערמאן, מיסס
 לערש פרידמאן, מיסס רעבעקא פילדזש,
 יאס דזשעני מיטעס און מיס עני ער-
 סטין.

מבער בלויז מיט'ן שיקען א קאמיטע
זיין אלכאני האט זיך די קאנווענשאן גוט
געגעבן. די קאנווענשאן האט אויך גע-
זאגט א מעלעראמע צו נארוועגער שטעט.

אינדאָלמ-פּאַרצייכנים

—
בערעכמינקייט" נומער 20.

- זייט 2. די וועג — נ. שאווינג.
זייט 8. ענינים פון אונזער אינטערעסעס
נאל אין דער פרעסע — א סטעף רע-
פארמער.
זייט 4. פרוי געפערס געשטערבען. דער
פערט פון דעשונג בעטער צו דער 15-
פער קענווענשען — 5. לאנגער.
זייט 5. די עקונומישע 100 שווייטשעס דע-
לארענע הענט פון די שיקאגאער קלעק-
טשבער ווינזן — מ. בארדע וויסער.
זייט 6. פיננציעלער רעפארם פון פילא-
דעלמער דעשונג בעטער — מ. סאנדר-
לער. רעפארם פון דער ווייטס און דעם
פאבער ווינזן דער קענווענשען פון
דער א. 5. ג. ה. י. — י. שטענהאלד.
זייט 7. דער דעלעט פערט פון לעמאל 25 —
מ. סלאנין. א געזעג נאך ליעבע (שלוס)
פאליטיא וואלטי.
זייט 8. פון דעקטערס געשטערבען. א
גאסערבילד — א. 5. וואלפסאן.
זייט 9. שיינדיקע פון דער קענווענשען
פון דער אינטערעסענאל לידעס גאר-
טענט ווערענע ווינזן. (ווייטע קעג-
ווענשען דעם) — ש. יענאוואסקי.
זייט 10. די פארלעט און ווערענען צוויי-
עקן דעם ווערען און ארכיווס דעפארט-
מענט — א. ווערדן.
זייט 11. נאדעט אין דער פאליטישער
פארטיי — ג. בארדעל. דער פערט
(סקיצע) — 5. סאסאן.
זייט 12. בינאליע פון פילאדעלפיה — א.
קראפערט. אויף וועס א איד זוכט
קרבנים, (פאליטישן) — דער לעבער-
נער.
זייט 18. קלעקט שטענען.
זייט 14 און 15 — געזענען.
זייט 16. דעקטערס פער דער ווייט
הויז פון לעמאל 25. אין האלעס דעם
פערט פון דער קענווענשען יו-
זייט 17. די דעלעט פון דער ווייט פון
דער פילאדעלפיה פארטיי ווערען.

דעם מאנטאג פאנגט זיך אן די רעדזשיסטי- ריישאן פאר דער יוניטי הויז פון לאק. 25

אלעס איז פארטיג פאר דער גרעסערער פיעדע וויכטיגע אייבערשטע-
געזעצגעבער געווארען. — א פראפעסיאנעלער מענעדזשער אין
פראפעסיאנעלע וויזשערס. — עס איז וויכטיג, אז אלע מעמבערס פון
לאקאל 25 זאלען זיך באדר רעדזשיסטרירען.

ווארטעט א "ראש" היינטיגען סידור, איז
עס באשלאסען געווארען אנצופאנגען דע-
דזשיסטרירען שוין באלד פון מאנטאג,
דעם 10טען מאי, אז וועט מען זיך העלען
רעדזשיסטרירען פאר דער יוניטי הויז אין
אפיס פון דער יוניטי, 16 וועסט 25טע
סטריט, רום, "עי". עס איז זעהר וויכ-
טיג, אז די מעמבערס פון לאקאל 25 זאל-
ען זיך באלד קומען רעדזשיסטרירען,
ווייל שפעטער וועט אדער אין גאנצען
קיין פלאץ נישט זיין אדער עס וועלען
פליכטען בלויז "רעגיסטרירען".

די וואס וואלען געניסען א רוחניצע
וואקסינאציע, און א סך טומעל, און נע-
ראנג, זאלען נעמען זייער וואקסינאציע
אין דער יוניטי הויז אין דעם מאנטאג
דאטום. זיי וועלען דאן האבען פילע מעהר
באקוועמליכקייטען, ווייל דער עולם וועט
זיין קלענער און די שמה גרעסער. אבער
אויף צו אנדערש, רעדזשיסטרירען דאך
מען זיך אלע און באלד, לענט נישט
אין ווייל שפעטער וועט פליכט זיין צו
שפעט.

מיר ווירען אויך דערמאנען די ווייטע-
מאכער, אז זיי זאלען זיך אינטערסירירען
צו באשאפן דעם איין דאזיגער טעם
פאר דעם יוניטי הויז פאנדר. די יוניטי
הויז מען געפיהרט ווערען מיט ערפאלג
נאר דאן, ווען אלע וועלען-מיטוויקען צו
מאכען די אונטערנעמונג פאר אדער
פאלגן די בראווע ווייטע-מאכער וועלען
זיכער נישט פארנאכלעסיגען זייערע
פליכטען צו זיך אליין און צו זייער
פראכטפולע ווער-הייט. עס ווערט ער-
ווארטעט, אז אלע וועלען אין די קומענדי-
געטיגע טעג איינצואהלען דעם טעם און
זיך רעדזשיסטרירען פאר א וואקסינאציע
אין דער יוניטי-הויז. לענט נישט א
קומען מאנטאג אין אפיס פון דער יוני-
טי באזארגט זיך מיט א פלאץ אין אייער
זומער-היים!

די היידעס ווייטע מיטערס יוניטי
איז טאקע געווען ביי די לעצטע צייט
מיט די פארברייטונגען פאר דער קאנ-
ווענשאן פון דער אינטערנעשאנאל, אבער
דאס האט נישט געשטערט דער יוניטי הויז
האמטע אנצוגעהן מיט איהר ארבייט,
און עס זיינען שוין געמאכט געווארען
אלע נויטיגע פארברייטונגען פאר דער ער-
עפנונג פון די ווייטע-מאכערס פראפעס-
יען זומער-פלאץ אין די ברויזע בערג, די
יוניטי הויז.

היינאך וועט די יוניטי הויז, רוב-
טייטע געזאגט די יוניטי שטארט, ווייל
עס געפינען זיך דארט גאנצע צוועלף היי-
זער, ערשטע ווערען מיט א מאנאט פריי-
הער ווי פאר א יאהרען. די ערשטע אדער
צווייטע וואך אין מאנאט רושן וועט מען
שוין הענען פארהען אהין אויף וואקסינאציע.
עס זיינען געמאכט געווארען פילע
וויכטיגע ענדערונגען און אויסגעשטעלטע
סיי אין די הייזער און פארוואלטונגס-פיל-
צער און סיי אין דער סיסטעם פון פאר-
ווארטונג. די מעמבערס פון לאקאל 25
וועלען היינאך האבען פילע מעהר פלאץ
און מעהר באקוועמליכקייטען ווי פאר א
יאהרען. די שפיער, די טענים קאורסס,
די פארשיידענע אטלעטישע פלעצער זיי-
נען באדייטענדיג פארנעמענדיג און פאר-
בעסערט געווארען. די רומס זיינען אלע
אויסגעשטעלט און אויסגעפולט און זיינען
סייס און פארטיג פאר די געסט, די
ווייטע-מאכער, וועלכע זיינען אויך די בעלי
בתים פון דער יוניטי הויז.

די יוניטי הויז קאמיטע האט, אין
איינקלאנג מיט דעם באשלוס פון דער
יוניטי, אנגעשטעלט א פראפעסיאנעלען
מענעדזשער, וועלכער האט געהאט פילע
לע יאהרען ערפארהונג אין פארוואלטען
גרויסע האטעלס, און עס ווערט ערווארט-
טעט אז אין דעם פרט פון מענעדזשימענט
וועט עס היינאך צוגעהן אזוי גוט, אז
מען דאך נישט בעסער. אויך זיינען
אנגעשטעלט געווארען פראפעסיאנעלע
ווייטערס, אזוי אז א לע מעמבערס פון
לאקאל 25 וועלען קענען האבען א ווא-
קסינאציע אין אמת'ען זין פון ווארט, און
הארגעוואקסע און און מאטערעניש.
אזוי ווי די יוניטי הויז קאמיטע ער-

א ווארט פון לאקאל 11 צו דער 16טער קאנווענשאן פון דער אינטערנעשאנאל

טאג-טעגליכע פלאנען אויף די בראונוויי-
לער פרייטער פאר שטעלען די בראוויי-
פלייטער א. ט. ו. ווען מיר זעהען
דיינעלע מענטשען יעצט, טרער ווען מיר
הערען דעם פארשטער פון די יעצטיגע
קלענען קענען מיר ערשט איינזעהן דעם
ווערט פון דער וואקסינאציע סיסטעם.
א גאנץ טיפער געפיהל האט יעצט
געהערשט אונזערע מעמבערס און דאס
גאנציקע פיהל זיך אין די שפעטער, און
אויף אונזערע לאקאל סיטינגען, און ווען
מיר זעהען יעצט אויף אונזערע א לאקאל
סיטינג, ווי אונזערע מעמבערס געשליי-
פער, און נעמען אן פילע געניסערונג
דעם פלען פון א פיליטן דאמאר פאנדר,
וואס דאס הייסט פרייזלינג זיך טעפער
מיט 25 דאמאר, און ווען מיר זעהען אז
אונזערע מעמבערס הייסען איינשטייג
נישט צו העכערען די דאס פון 25 אויף
85 טענט א וואך, קענענדיג אונזער
מעמבערס פון וועלכע 75 פראצענט זיי-
נען אונטערווארען צו טרבייטען אין די
קלענערע שפעטער פון בראונווייל וואו דער
פלאץ איז קורצער, ווי ביי דעם דריי-
שטייליכען קלאסישטער, פיהלען זיך ווי
אויסצורופען: ברידער! מיר האבען א
שעה און א שטערקע יוניטי, און מיר
דארפן נישט מורא האבען פאר קיין אוי-
סערליכע שונא, וואס וויל זיך פארמער-
טען אונזער גרונטזאמליק צו צוברעכען.
מיר געהען צו דער היינטיגער קאנ-
ווענשאן פון דער אינטערנעשאנאל מיט
א גאנץ טיפער געפיהל און מיר זיינען גע-
גאנגען צו די אלע פריהערדיגע קאנווענ-
שאנס. צו דער היינטיגער קאנווענשאן
קענען מיר קומען צו אונזערע ברידער
און שוועסטערס פון די גרעסערע לאקאלס
און זיי מיט שטארקע זאנען, מיר קומען צו
אויך פון א לאקאל וואס איז איבער צוויי
פלייטער פונד הונדערט שטערק, מיט א
100 פראצענט גוטשטעלענדיג מעמבער-
שייט, מיט א טרענדיג פון פינף און
צוואנציג טויזענד דאלאר (25,000) ווי
דאס ציינט דער אינטערנעשאנאל פון
אונזער לאקאל אין איינצעלע שטעט, און
יער לאקאל איז יעצט שטארק און אייני-
פלוסדייך סיי מאטעריעל, סיי פינאנציעל.
צום שלום ווינשען מיר אונזער איי-
גענעשטעלט ערפאלג אין איהר ארבייט
צו דער היינטיגער קאנווענשאן, און מיר
האפען אז די קאנווענשאן וועט
אנצייכענען איהר וועג פאר די נעקסטע
צוויי יאהר, וועלכע וועט זיין נישט ווייני-
גער פרוכטבאר אין גרויסע אויפשוואונגען
ווי אין די פארגאנגענע צוויי יאהר.
מיט בעסטען וואונש, און ברידערלי-
כען גרויס,
עסו. באמארד לאקאל 11,
ה. בראדסטי, סעקרעטער.

דיינע פאר ווערטער ווערען געשריבען
צו דער געזעצגעבער פון אונזער פוי-
עלענטער קאנווענשאן פון דער א. ט. ו. יוני-
טי.
מיר ווירען אין דיינע עטליכע שורות
אויסצורופען אונזערע מעמבערס, און
נישט ווי אונזערע פריינד פון די גרעסערע
לאקאלס, וועלען דעם באשלאסען און פיל
גאנציקען צושטאנד פון אונזער לאקאל
היינט צו טאג. דער צושטאנד פון אונז-
ער לאקאל ביי יעצטיגען קאנווענשאן איז
אויסצוגעצויגן וואס דאך דערפאר ווערען
פריינד אונזערע, און ווארום וועלען מיר
זי ווירקליך נישט פארשטעלן דיינע פאר-
געניסען!

עס איז נישט מעגליך אין א פאר ווער-
טער צו באשרייבען די רעזולטאטן וואס
אונזער לאקאל, צוזאמען מיט די אנדערע
לאקאלס פונם דאזיגער באמארד, האבען
דערנעמאכט אין די לעצטע גיאהר, אין
דער אונטערנעמונג פון דער ארבייטס-
סיסטעם, פון שטיק אויף וואך טרבייט
און אויך די דורכפיהרונג פון דער 44-
שטייגער ארבייטס-וואך. דאס וועט זי-
כער טאן די דאזיגער באמארד, און דאס
עס, באמארד, מיר ווירען בלויז זאגען אז
אונזער לאקאל האט מיט לעבע און איי-
גענעזענדיקייט צווייגערטאנען זיין חלק צו
דיינע הייליגען האכע אויף יעדען מענ-
ליכען זעג. און מיט פרייז קענען מיר
יעצט באריכטען אז דער וועג וואס מיר
האבען געהאט אין אונזער לעצטען
סטרייט, וועלכער האט אונז ווייט נישט
געקומען אזוי פילע אפער ווי אונזערע
פריהערדיגע סטרייטס, האט אונז אבער
געבראכט אזוי פילע פרוכט, וואס מיר
אלע האבען פריהער פון דעם גאר נישט
גע'האלט'ט.

מיט דער ענדערונג אין טרייט פון
דער סיסטעם פון ארבייט האט זיך אויך
געענדערט די פליכטלעכקייט פון אונזערע
מעמבערס. אונזערע מעמבערס האבען
נאר גענומען שטערקע קוקען אויף זייער
יוניטי, די נייט סיסטעם פון דער ארבייט
האט געמאכט אונזערע מעמבערס פאר
פילע בעסערע יוניטי לייט, ווי זיי ווינען
דאס שטארק געווען. אונזער לאקאל, וועל-
כער איז, ווי באקאנט, דורך זיין טעריטא-
ריעלער לאנג א שטיקעל מלוכה פאר
זיך אליין, און האט געהאט די געלעגענ-
הייט צו קומען אין געזענטערע ברידרי-
הונג מיט די מעמבערס אין די שפעטער
פארהאנדלענדיג פארשיידענע קלענען,
אונטערוואונגען א. ט. ו. ווי זיינען מיר
וויקליך, די וועלכע זיינען איינשטעלנדיג
אויסצואלען דעם אונטערשייד פון שטארק
ביי היינט, מיר ערדיינען גאנץ גוט
דעם צושטאנד אין די בראונוויילער שיי-
ער מיט איינציג יאהר צוריק, מיט די

מאנטאג, דעם 3טען מאי, 1920

האט זיך ערעפענט די 16טע קאנווענשאן פון אונזער

אינא. ריידים גארמענט ווארקערס יוניאן

און וועט אנהאלטען צוויי וואכען

אין אישלאנד בולעווארד אוידיטאריום, שיקאגא.

מערעגראמען און בריעף זאלען אדרעסירט ווערען:

ASHLAND BOULEVARD AUDITORIUM, CHICAGO, ILL.

פיו א' במענה רעפארמער.

mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1918.

[illegible]

זייט פאר דער שטערקע פאר ענדונג און
 אינעמיטל א פארענטשטע שטעלונג. עס
 איז קיין צווייטעל דאס, אז די איצטיגע
 אדמיניסטראציע וועט אָננעמן מיט איהר
 וואו פאליסיס ביה איהר סוף נאכסטע
 מערשט. וועגן האַנטונג קען מען לינגע
 אויף אימטלעך, פראנקרייך און ענגלאנד
 מידען די סאָציאליסטען און פֿרײַטע
 וועלען איבערנעמען די רעגירונג דערהײַן
 און דאספאר ענצואוואַנען איינפֿאַהרעטע
 פֿרישע אַרבעט און אַפֿערען זײַנע
 קאָליר און פֿאַר אַרבעט און פֿרונגע
 אַרבעט און אַרבעט און אַרבעט

די צוקומפניג 100 מיוזענד דאלאר היים פון די שיקאגא'ער קלאָק מאכער יוניאן

פון טעריס ויסקינגא

ענדליש, פון קלענע פאר די וועלכע זיי
לען זיך בילדען אין היסטאריע, עקאנאמיע,
מיטל, פאליטישע עקאנאמיע, און אנדערע
פאליטישע וויסנשאפטן, און פאר
דיווערסע וועלכע פאנאמעניעלע ווערן
פארהאטען און פארשטאנען ווערן
כע וועלכע מיט דער צייט ענטוויקלען און
אויסבויען אן ארכיטעקטארישע שטראסע
פאר די מיטגלידער וועלכע שטרעבן
נאך בילדונג.

5. — א דעפארטמענט פאר מיוזישע
איבונגען.

פארבארייטונגען ווערן געמאכט
איינצוארדנען אן אפגעטייטע דער א רע-
פארטמענט פאר מיוזישע איבונגען. עס
איז קיין צווייטעל אז די ארכיטעקטארישע
מיטגלידער זאלן און פארשטאנען ווערן
כע וועלכע מיט דער צייט ענטוויקלען און
אויסבויען אן ארכיטעקטארישע שטראסע
פאר די מיטגלידער וועלכע שטרעבן
נאך בילדונג.

אויסער דיווערסע אפטיילונגען וועט זיין
אין דעם בילדונג און האל וואו מען וועט
צוגעבן מוואוירע פאקטאריס, ספעציעל
פאר די מעמבערס אין א געוויסע טאג
אין וואך פריי. די מעמבערס מיט זייערע
פרייע און קינדער וועלכע אין דעם טאג
ווערן די שענסטע באהאנדענדסטע בילד-
ער פריי.

עס וועט זיין א רויגאדערע וואו מען
וועט זומער-צייט געבן פרייע קאנצע-
רטן פאר די מעמבערס און זייערע פאמיליע-
לעך.

עס איז קיין צווייטעל אז דער קלאָק
מאכער טעמפל וועט זיין דער קלאָק
רעלעז און נייסטעגער צענטער פון די
מעמבערס און יעדער מעמבער וועט כע-
שען די שעה ווען עס איז געבאנען געווארן
דער געראטע צו בויען אן אייגענע
היים מיט וועלכע די מעמבער פון די קלאָק
פאלס און מיט זיי די נאנצע ארגאניזאציע
ארכיטעקטארישע באוועגונג, וועט מיט שטארקע
קענען אנווייזען.

עס איז איבער צו זאגן אז יעדער
קלאָק מאכער דארף עס באטראכטען פאר
אן עהרע און א גלויב צו קענען טאן אזא
קליינע זאך, ווי לייזען 30 דאלאר צו זיין
יוניאן, אדער מעהר, פאר אזא גרויסע
הילפליכע, וויכטיגע צוועק.

דער פלאן פון דעם בילדונג און פאר-
מיט, דעם 20טען דעצעמבער 1920 מוז
זיין אין דער קאסע פון דער יוניאן, די
פולע סומע מען זאל קענען אנפאנגען
בויען די בילדונג אויף קארנעל דיוויזיע
און וואו סטריט וואו מען האט געקויפט
4 לאסט צו בויען די היים פון די קלאָק
מאכער יוניאן.

די יענע מיטגלידער וועלכע האבען
נאך גוט געקויפט קיין באגאנען, וועלכע
האבען נאך גוט געקויפט זייער יוניאן, די
קליינע סומע וואס מען בעט ביי זיי, מוז
זיין זיך צווייטעל און ציגען די איבעריגע
אז אין דער קלאָק מאכער יוניאן זייען
דא זעהר וועניגע וואס באגרייפן גיט די
גרויסע אידעאלע פלענער וועלכע די בילד-
ונג פארשטאנדען און וועט ענטהאלטען
אין זיך, ווען עס וועט פארטיג ווערען.
זאלען די קלאָק מאכער קויפט אזוי
פילע באגאנען, נאך מעהר ווי די נויטיגע
סומע וואס מען דארף זאל זיין אין דער
יוניאן פרייער ווי די באשטימטע צייט
און מיט דעם באווייזען, אז די מעמבערס
זיינען אמת'ע, איבערגעבענע אידעאלס-
טישע מיטגלידער וועלכע קענען בויען
דורך דער יוניאן די אמת'ע קאמפאטארי-
ווע וועלכע וועלכע די ארכיטעקטארישע
זיין די בעלי בתים איבער זייער עקאנא-
מישע, פאליטישע און קולטורעלע לע-
בען.

ייפער מאכער שאפען 400 דאל. פאר אמנעסטיע באוועגונג.

די ייפער מאכער יוניאן האט גע-
פייערט דעם 10טען מאי אויף א גראנדיע-
זען אופן מיט א מאסענערזאמלונג און
קאנצערט. אבער אין מיטען דער גרויסער
שמחה האבען די ייפער מאכער
גייט פארנעמען די שטאטקאנערט פאליטישע
פרייזאנערס און ביי דער אונטערנעמונג
איז געשאפען געווארען 400 דאלער פאר
דער אמנעסטיע באוועגונג צו באפרייען
די פאליטישע פרייזאנערס אין אמעריקא.
די יוניאן באשטימט געט. ה. נוסקין
פאר ארגאניזירען דעם קאנצערט און די
אסטיאדען, לאדינבורג, קאסעס, מיט
לובריצקי, דזשיקאבס, מענענאחאל און
מיסס סידי נאלידזשין פאר'ן אויספיר-
טען און שמוצירען דעם גרויסען עולם וואס
איז געקומען צו אונזערע סערייזע.

וויירושעס, א האלבע יוניאן. זיי באגריי-
פן עס דער שרייטער מוז באשיצע זיין
גוט נאך גענען באס, נאך מען מוז זיך בא-
ווארען און ארגאניזירען גענען די וועלכע
פארשיפען אונז די פארשטאנדען און וועל-
כע געהערן צו צוריק די וויירושעס זאלן
ניי זיין אן ארכיטעקטארישע ברענגט זיין "פעי-
ענוועלפא" שטייט.

די קלאָק מאכער יוניאן איז דארום
ענטוויקלט צו האבען א קאמפאטארישע
דעפארטמענט פון דעם בילדונג און וועל-
כע מעמבער זאל קענען קויפן וואו יע-
וואס ער דארף אויף דעם וועלכע מארקט
פריי, וואס ער צעהלט פאר שפייז און
אנדערע זאכן.

אויף דעם אופן וועט די יוניאן קאנ-
צענטרירען די קויפס-קראפט פון די מעמ-
בערס אין דער יוניאן קאמפאטארישע
סטאר אין מיט דעם אפשאפען אויף א גע-
וויסען גראד פרייוואט ביזנעס און פאר-
וואנדלען די יוניאן אין א קאמפאטארי-
ווען קאנסום פארטיי פאר די מעמבערס.
פון דעם וועלכע די מעמבערס געני-
סען א האפעלטען בענעפיט. ערשטענס,
וועלכע זיי וויסען אז אלעס וואס זיי קוי-
פן פון דער יוניאן איז געמאכט מיט
דעם צוועק זיי צו באווארען מיט ראיעלע
וויסנשאפט. זיי וועלען קאמפאטארישע וועט
גוט האבען קיין אנדערע אינסערעסעס ווי
צו באווארען די מעמבערס מיט די בעס-
טע און ריינסטע פארשטאנדען פאר מארקט
פריי.

דער צווייטער בענעפיט וועט זיין פאר
זי יוניאן אלס א גאנצע און פאר די מעמ-
בערס אלס אייגענעלע.

מיט דעם פראגראם פון דער קאמפא-
רטישער סאפאר אדער דעפארטמענט,
וועט מען אויסצעהלען די מעמבערס
פאר די באגאנען וואס זיי האבען און אין
זעס מיט פון 5 יאהר און נאך דעם ווע-
לכע די קלאָק מאכער האבען א בילדונג,
וועלכע קאסט גיט די יוניאן און קאסט
גיט די מעמבערס קיין סענס. דעם פרא-
גראם וואס די מעמבערס געהן איצט אוועק
צו פרייוואט סאפארטישע פאר יעדער זאך
וואס זיי קויפן וועלכע זיי קאנען אין דער
יוניאן ווען זיי וועלען קויפן אלעס וואס
דער קאמפאטארישע, און די יוניאן וועט
מיט דעם קאמפאטארישע יעדען איינעם זיין
קרן און דעם אינסערעסעס אויף די 30
דאלערדיגע באגאנען.

אין דעם לינט דער ארגינעלער פלאן
פון די קלאָק מאכער אין פארשטאנדען מיט
אלע אנדערע פלענער פון בויען ארכיטעקטא-
רישע טעמפלען.

די קלאָק מאכער וועלען ארגאניזירען
זייערע פעסטיקליטעס פאר דער יוניאן אונט.
אז די מעמבערס זאלען אויף א גאנצ גריי-
זען אופן און מיט זעהר וועניגע אינסערעסעס
גונג מאכען זייער יוניאן פאר יעדער זאך
מיט אן אזוי צו זאגן, וואו זיי זאלען
פראפאגירען פון יעדער זאך וואס זיי טוען
און דער פראגראם זאל געהן צו דער יוניאן
און צו די מעמבערס און דער וועלכער
צייט.

ווען די יוניאן וועט אפצעהלען פאר
דעם בילדונג וועט מען דעם פראגראם פון
דער קאמפאטארישע אינסערעסעס בא-
ווערען צו מאכען נייע אינאיינעם, נייע
פלענער ווי אזוי די מעמבערס זאלען צו
ריס קריגען אויף פארשידענע פארגעסע-
דעס וואס דער קאמפאטארישע געשעפט
ברענגט אריין אין דער יוניאן.

4. דער עדיקאצאנאל דעפארט- מענט.

די קלאָק מאכע באנוגענען זיך אויף
גוט מיט די אלע פרייהער-אויסערענעסעס
געשעקטעס. זיי וויסען אז א מענטש
לעבט גוט נאך צווייטע ברויט. זיי גלויבען
זיין דער גייסטער און קולטורעלע זייט
פון דעם מענטש, וואס געפינט זיך אין
יעדען קלאָק מאכער און דערפאר וועט
זיין דער בילדונג איינעם פאר אונז
עדיקאצאנאל, אן ערציהונגס דעפארט-
מענט, וועלכע וועט באשטעהן פון א
לייברערי, א לעקטורע קורס, א סקול פאר
קלאסעס צו לערנען לעזען, און שרייבען

לעזען און וועלכען זיך גיט געטראכעלט
וועלכעס וואו גיט זיין פארשטאנדען מיט די
גרויסע פעסטיקליטעס וועלכע די יוניאן
האט ארגאניזירען און וועט דורך דעם
בילדונג אונטערנעמען, אין די אינטער-
רעסעס פון דער נאנטער יוניאן און פון די
אייגענעלע מעמבערס באוועגונג.
צווישען מיט דעם פלאן פון דער היינ-
זיגער בילדונג, געהט האנד אין האנד א
דייטשע פעסטיקליטע וועלכע זיינען פון די
וויכטיגסטע באשטיינדעלע, קולטורעלע און
מאטריעלע אינסערעסעס פון דער קלאָק מא-
כער יוניאן פון שיקאגא.

1. — אן עמפלאימענט בירע פאר די מעמבערס.

די בילדונג וועט געבויט מיט דעם
געראטע צו האבען אן עמפלאימענט בירע
פאר די מעמבערס פון אלע קלאסעס פון
דער קלאָק מאכער יוניאן.
די יוניאן איז ענטוויקלט אפצושטעלן
פאר דעם איבעל פון געהן וועלכע דזשיבס
אין די פעסטיקליטעס, די קלאָק מאכער בא-
טראכטען עס פאר א ערנצערונג פאר אן
ארכיטעקטארישע צו געהן קלאסעס אין די מיטערע
פון די פעסטיקליטעס און מיט'ן אלעס אין
האנד, בעני בפסה, בעטען א דזשיבס.
דעם דעמאנט אן די אלעס צייטען פון
שטארקעס און פון א פראקטישען
שטארקעס און פון עס שטארקע פאר דער
יוניאן און פאר די אייגענעלע מעמבערס
ווען יעדער איינער באוועגונג מיט זיין
געהן וועלכע ארכיטעקטארישע עס וועט דארום איי-
געפירט ווערען אן עמפלאימענט בירע
אין דער קלאָק מאכער היים וואו יעדער
מעמבער וועט זיך רעדוויסטירען און
נאך דורך דאס עמפלאימענט קאסע וועט
יעדער איינער קריגען ארכיטעקטארישע
געסט ווי דער פארלאנג פאר ארכיטעקטא-
רישע שרייטער פון די מאסענערשטורע.
עס וועט זיין א פרייער באוועגונג
אנציהערטע פלאץ פאר די פרייע-מעמ-
בערס וועלכע וועלען קומען פרעגן פאר
שרייטען אין דער יוניאנס עמפלאימענט
בירע אונטער צו געהן אין די שטארקע
פרעגן פאר א דזשיבס.

2. — א מעדיקאל און דענטאל דע- פארטמענט.

די קלאָק מאכער יוניאנס אין ניו
יארק האבען שוין לענג איינגעפירט א
מעדיקאל און סאניטארי דעפארטמענט
און א דענטאל דעפארטמענט פאר די
מעמבערס.

די שיקאגא'ער קלאָק מאכער יוניאן
פלאנט איינצוארדנען אין דער אייגענער
היים א קאמפאטארישע מעדיקאל און דענטאל
דעפארטמענט אונטער דער אויפזיכט פון
דעם געזונט מיט דער הילפע פון דענטאלי-
קאסעס און גרויסעס און דענטאליטעטע
און מען וועט גיט נאך ארגאניזירען פאר די
געזונטהייט פון די מעמבערס וואס קענען
פערזענליך קומען אין. אלעס פון דעם דע-
פארטמענט, נאך מען וועט אפציהעלן דאס
געזונד פון דער פאמיליע אין היים וואס
אויף דעם געבויט ארכיטעקטארישע יוניאן
פון א לענגערע צייט. א דאקטאר און
גרויס וועלכע אונטערשטעלט וועלכע גיבען
זיך אפ גיט נאך מיט די קאסעס זיינען
קלאס, נאך מען אינטערעסירט זיך מיט
דעם וואוילזיין פון די פרייע און קינדער
פון די מעמבערס וועט זיין זיינען געזונד
און דיווערסע וועלכע וועט וועט אוועק-
געשטעלט ווערען אויף א שטארקעלע נאך-
ליכען באדען ווען די בילדונג וועט זיין
פארטיג, אזוי אז די קלאָק מאכער פאר-
מיליעס וועלען וויסען אז זיי האבען אין
דער יוניאן גוט נאך א באשטימטע פאר-
ווערען עקאנאמישע אינסערעסעס נאך א
הילפע אין דער צייט פון קאמפאטארישע
וועלכע זיי קענען גיט קריגען, וויפיל זיי
זאלען באצעהלען אויסער דער יוניאן.

3. דער קאמפאטארישע דעפארט- מענט.

די פרייער טהער און באאמטע פון
די קלאָק מאכער יוניאן געקומען דורך
עסארהונדן צו דער איבערצייגונג אז אונז
טער די היינטיגע אומשטענדען אין א
יוניאן וועלכע זאלען נאך פאר העכערע

די קלאָק מאכער יוניאנס פון שיקא-
גא וועלכע האבען אן די לעצטע עטלי-
גע יאהר ערשיינט א שטארקע וועלכע
שטעלט זיך אויס אין די פארשטאנדען ריי-
ען פון אונזער פאנאמעניעלע האבען בע-
שטימט צו האבען אן אייגענע היים פאר
די יוניאנס און פאר די טעמבערס, וועל-
כע וואו אין פילע ווען פון ווארט זיין,
דאס וואס דער ווארט "היים" דייקט
אין א געזונטע וואו פלע געזונטהייט
כע קאמפאטארישע, קולטורעלע, מיוזישע
און ערציהונגס טעטיקליטעס, זיינען קאנ-
צענטרירטע אונטער איין לענטאלע פאר
גאנצע יוניאנס און פאר איינעלע יוניאנס
פון די קלאָק מאכער.

די אורזאכע ווארום די קלאָק מא-
כער יוניאנס האבען באשלאסען צו בויען
אן היים אין וואס, וואס אין די לעצטע עטלי-
גע יאהר וואס די יוניאן אין געוואסען
האבען זיך אפגעקליבען וועלכע טעטיקלי-
טעס און אידעען וועלכע דעם וואס א יו-
ניאן דארף טאן פאר די מעמבערס, אז עס
איז געווארען אונטערנעמען טייער צו הא-
בען א גרויסע היים, אן אייגענע היים וואו
אלע די טעטיקליטעס וועלען דורכגע-
פירט ווערען מיט ערשטע פאר די
רעפערענצן פון אלע מיטגלידער פון די
קלאָק מאכער יוניאנס.

איינער פון די געזונטע איבער די פלענער
פון די טעטיקליטעס וועלכע די קלאָק מא-
כער היים וועט זיין וואס וואס פארשטאנדע-
אין וויכטיג אן אלע ארגאניזירטע ארכי-
טעקטארישע וועלכע זיך באשטעלן מיט דעם פא-
רטיי-נעלען פלען אויף וועלכע דער קלאָק מא-
כער טעמפל וועט געבויט.

דער היינטע פון שטעטען די הונדערט
טויזענער דאלער אין נאנטען אנדערש
ווי אלע טייערע ארגאניזאציעס האבען
ביז איצט געווענעלע אדער געשטעטען און
די ווען זיי וואו עס וועט אפגעקליבען
ווערען צווישן צו די מעמבערס וואו, אז
עס וואו זיי נאך גיט קאסעס, אין אויף
ארגינעל און פאקטארישע אויסגעפירט
אז אלע אנדערע גרויסע יוניאנס וועלען
זיכער לערנען צו לעפן וואס וועט זיי
ווער שטארק צוגיין קומען.

ווי געווענליך, בויען ארכיטעקטא-
רישע איינצונעמען זייערע היימען דורך שער-
דיר הילפליכע, דורך דאזיגעס פון סייט
פאמיליער און אפמאכען בלייבט דער קאנ-
טראל פון דיווערסע היימען אין די
הענר פון שטארקע און גיט פון דער
ארגאניזאציע וואס פאר וועלכע די היים
איז געבויט געווארען.

די קלאָק מאכער האבען אויסגעמא-
כט א פלאן, וועלכע מאכט מעגליך אז
דער בילדונג, די קאנטראל און די נאנצע
דעם איבער דעם בילדונג ליגט אין דער
ארגאניזאציע פון די קלאָק מאכער און
די יוניאנס, דאס הייסט, די מעמבערס
האבען די דעם איבער דער היים נאנטע
ווי זיי האבען די דעם איבער די קאנטראל
פון וויירושעס אדער איבער דעם און
צווייטעס, סטריקט, די היים אין אן
ארגאניזאציע טייל פון דער ארגאניזאציע.
און געבויט וועט דעם אויף דעם פאל-
גענען פלען.

יעדער מעמבער לייזט די יוניאן 30
דאלער אדער מעהר אויף א באנד וועל-
כע גיט אונטע 3 פראצענט פאר 5 יאהר
צייט. פאר די מעמבערס איז עס כלוין
א דעפאזיט אין זיין יוניאן פון 30 דאל-
לער אדער מעהר אויף דעם פראצענט
אויסערענעסעס וועלכע צו האלדען זיין
געלד אין א פרייוואט באנק, גיט פארלי-
רענדיג די אינטערעסעס און אין דער צייט
ווייס ער אז מיט די דעפאזיט פון אלע
מעמבערס געהט מען שטארקעליכע א
גרויסע אידעאל מיט וועלכע די קלאָק
מאכער וועלען שטארקירען און די נאנצע
ארכיטעקטארישע באוועגונג וועט קענען גאנצ-
שטעלן זייער ארגינעלע, און שטענעם ביי-
שטעל.

די קלאָק מאכער געהן נאכער גיט
בויען א בילדונג פאר הונדערט טויזענער
דאלער, כלוין צווייטע האבען א ביל-
דונג פון ציגעל און שטיינער. די קלאָק
מאכער געהן גיט ווערען קיין לענד

צעהלט וויינע אלע שולדען, ווי דיוס און
אפגעשטעלט וועט אפגעשטעלט שולדעס,
וועלכע בודערט מ. וינמאן האט איינגעפירט גלייך נאך דעם
ווי ער איז געווארען דער דזשיענעראל מענעווערען און אונזער
יוניאן. אלע וועט באשטעלן גיט דער דזשיענעראל אפס ארויס
א גיט שטאר, און קיינער קאן גיט די גיט שטאר שרייטערען.
ביז וואנען זיי האבען גיט וואס אלעס שטאר אין נאנטען אפגע-
צעהלט. ערשט, אין דיווערסע שטעטעלעך די טעטיקליטעס
אין די פעסטיקליטעס די היימע און וויכטיגסטע האלע, זיי פאסען
אויף, אז די מעמבערס אין די שטעטע וועלען אלע האלע יאהר
כייטען ווערען אלעס אויף די גיט שטאר, וועלכע די יוניאן
גיט ארויס, דאס נאטירליך, מאכט מעגליך, אז די מעמבערס
כייטען ער פון יעדע וועט מאכענען וועלען וויין הונדערט פאר-
ענט טעטיקליטעס מיט ווערען קאנטראל יוניאנס.
די קלאָק מאכער וועלכע שטעלען צוהאמען דעם דזשיינט באדאר
האבען וואס טעטיקליטעס זייערע דיוס. דיווערסע באשלוס שטעס

**פרוי גאמפערס
געשטארבען**

מקום פון ניו יארקער דזשיינטא בעטער קלויס בעטער יוניאן

1944-1945

11/10/79 10:00

דער עלטער פאגל פון
דאס 25 אין די לעצטע
יבנע יאָהר

פון א פאגל

(דאס)
פון פאגל ווערט

א געיעג נאך דיעבע

אויס 110
אברהם גירענבערג

מארגענליך

א געיהרטע פון דער באזונדערער ערשטליכקייט, פיל
וועלכער אנדערע האט אריינגעזעט איהר נאמען, האט זי א
צווייטע געטון.

מארגענליך

זי האט אויסגעוויבן איהר איהם א בליק פול מיט פאגל
געטונען. נישט קומענדיג איהר דער היץ, האט ער געזאגט
בלייבער ווערען... ער האט געלאכט...

מארגענליך

צוויי מאנאטען און נאכדעם וועלען פיר חתונה האבען... פאריי
לאזן, די ווייב...
אנשפארענדיג איהר קאפ אן זיין אפגעל האט זי שטיל
געוויינט...

מארגענליך

די קליינע פרייטענס פון לעבע, ווען זיי האבען זיך
באפרייט פון די הענר, וואס האבען זיי פיל שיעפל אריבערנע
טראגען צום ברעג, האבען געטראפן דאס פארליעבעטע פאגל
אויסגענומענהייט, מיט זייערע צוזאמענגעקומענע און א
לאנגען קוש, מיט אויגען, פול מיט טרערען...

מארגענליך

אויסגענומענהייט, מיט אויגען, פול מיט טרערען...
וואס, אז מען זאל זי אויך אריבערשטאנען, ענדליך האט זי
זיך אויך א שטייבלעכערע און בארוהיגערע באוויזן אין דער
צייט, וואס דאס און לעצטע האבען מיט זייערע טיכלעך גע-
ווישט דאס פנים פון מארגענליך, וואס איז אויסגעטרייפלט
געווארען פון א היסטערישען צופאל.

מארגענליך

וואס איז געשעהן?
גארנישט, גארנישט! זיי האבען בלויז היינט זיך
צופיל געזעטעלט, געליעבט.
און לייבט האט זיך דאס זינגענדיגע און אויסגעוויבן
פון דער ערד איהר בלויז שווארץ מיט וועלכען זי האט שנעל
ארויסגענומענהייט מארגענליך קאפ... איהרע אויגען האבען זיך
באגעענט מיט לעצטע, וועלכע זינגען געווען פייכט פון טרער-
ען.

מארגענליך

זיי האבען זיך בנבנה איינס דאס צווייטע א דריטע געטון
די הענר און געמענדיג זיך אונטער די ארעמס האבען זיי זיך
אונגעקערט פון די צוויי געליעבטע, געבען וועמען זשעני איז
א רוחניע געשטעלט.

מארגענליך

ע נ ד ע

(פארטעצונג)

מארגענליך וועלען וואס טראכטן דאס היינט
וואס ביזט און טרייער? זינגען שוועטער קענען פאגל
פליען, פון די ביזס אומגלייכליך און אז דערמאר, וואס איז
פון אייגענדיכטיג, האט איהר זיך אונגעוועלט דא איהר דעם
איינזאמען אינזל, אפשר ווילסטו אוועקפארען צוזאמען מיט
זיין...

מארגענליך

אין מארגענליך'ס שטימע האט זיך געהערט א פארוואנדל
אבער אנדערע האט זיך געמאכט אז ער האט עס נישט גע-
הערט.

אפשר האט זיך דיר, טייערע, דערפאר די פאלשענע
דינע איינזאמקייט, וואס דינעלע איז דא ארום?

איינזאמקייט זיך צו מארגענליך האט ער געלעזען דעם
סוף פון איהר נשמה אין איהרע שעהע און געטונען איינען.
פאר דער נאנער צייט, וואס זיי האבען געלעבט אויפ'ן איי-
זל, האבען זיי גארנישט נישט געזעט ווענען דער צוטונסט.
אנדערע האט צוגענומען די מתנה פון דעם מיידעל, נישט ווענע-
דיג איהר וויפיל גליק האט איהם איהר מתנה פארשאפט.
ווי פריהער, האט זיך איהם אלץ געוואלט דאס פאלשענדיגע
גליק איהר געבען צו ביסלעכקייט, ער האט נאנץ נישט געוואלט,
אז דורך דעם מישט ער טרייערע איהר פנים און איהר ברוסט
שלאגט מיט מורא אין איהר אליין — באשולטען זיך אין זייער
טראגע... זי האט מורא געהאט, מורא געהאט פאר פונקטער-
ניש, מורא געהאט פאר א לעבען וואס לייעבע... דורכברענגנדיג
אלע ערדישע שטערנען, האט איהר לייעבע צו איהם ענדליך
אויסגעוועלט איהר נשמה, איהר שעהנע, געוואנדע קערפער,
וואס האט געפון געטונען זיין חלק גליק...

און קומענדיג אויף מארגענליך'ס פארטרייערע פנים,
אויף וועלכען זי האט געוואלט געוואלט אריינגעזען א שטיי-
בעל, האט אנדערע מיט שטיל דערפיהלט, אז ביי איהם איז
שוין ענדליך אלץ באשולטען... און עס האט זיך איהם פאר-
וואלט וואס ניער, טאטע גלייך, איהר וואנען אלץ, — יא גלייך,
נאך איידער עס וועלען אהער קומען איהרע שוועסטער, די בא-
צויערענדיגע פרייטענס פון דער לעבע...

מען האט זיי שוין געקענט נאנץ קלאר ווען אויף דער
שיף, וואס האט איהר ווען דורכגעשניטען דורך די פעלדען,
אין ניכען וועלען די געזונדע יונגען פון דעם שיעפל ארויס-
קומען די פנים אין וואסער אריין און צוברענגען צום ברעג
זייערע פאפאשירינס.

דער עלטער פאגל פון 25
מיט דעם טאגס פאגל פון 25
וועלען איהר פון זיין ערשטענדיג די
אויסגענומענהייט פון זייערע פאגל וועלען זי
בער פארטרייערע וועלען איהר דער געלייכ-
טע פון אונזער לאפאל טלע פונקטער
און נייעליכע פאגל דער פונקטער פאגל.
וועלען איהר אונטערהאלטענדיגע פעניקס
— דאס איז א שטיל, צייט וואס מ'קאן
אנרופען א היסטערישען עפיוואר אין דעם
לעבען פון א יונגל.

פאר די לעצטע פאגל יאָהר אין
דער פונקטע פאגל וועלען געלייכענען געווען
דען ווענען דעם עלטער פאגל, צוליב די
גרינגליכע רעפארטען, אין דער גאנצער
קלאוס מבער יונגל, צוליב די שטיל-
מישע איבערלעבונגען אין די טעטיגקייט
פון זייער פאגל ווי שוועקערט אין היי-
טערגונד, דאס איז געווען בלויז אויסער-
לייך אינערליך שבער האט דער פאגל גע-
ארבייט רעזעלעטעס און פונקטליך.
וועלען פארטרייערע מיט דער עלטער
האמיטע טלע איהר רעקארדינג סעקער-
טער, בין איהר געקענט מיט דער פיל-
פאכניגער פונקטליך פון עלטער פאגל און
וועל ווערען א בליק אויף די אפגעטא-
גענע ארבייט און אויף די אויסוויכעלען אין
דער צוטונסט.

די עלטער קאמיטע האט פאר דער
צייט פון די יבנע יאָהר אויסגענומען און
פארטרייערע איבער אנטווערן הונדערט
אייגענעלע פעלד, דאס היינט פאליטיש
טען און קאמיטעס, געקומען אין גאנצער
טראכט טון צו דער עלטער קאמיטע קר-
מען קומען און נויטליכערע פונקטער
מיט זייער פעלד און און וועלען
און יעדען אהר פון אויסגעקומען איהר
הערען, און א הויז צו געבען דעם שטיל-
פאגל די פארטרייערע קאמיטע וועלען
אויף געבען וועלען א שטיל, וועלען א
טרייסטווארט, קעגן איהר זיך פארשטיי-
ען דעם באשולטען פון דער טרעניש פון
דער עלטער קאמיטע, די שטילענדיגען פון
די יאָהר לויפן פארדייט איהר די גע-
רעכטע, און איהר ווען הונדערט און פער-
און פערציג שווינדליכע איינער נאך
דעם טרערען ערשטען זיך בעסער דער
רעליגע קאמיטע, איהר דעם יעדע בלעט
געזיכטער, איהר דער דייטליך זייערע
שטימען פון פארטרייערע, ווער ווייטע,
צו וועט די בערגיגע לופט אין ליבערע זיי
וועלען זיין וועלען וועלען איהר
נעץ צו וועלען זיין וועלען וועלען איהר
שטערן צו ארבייטען עס וועלען פארדיי-
אין מיין זכרון אין די הונדערטע מענטשען
געברענגען פון טראכטלייט, געברענגע
פון גוט, יעדער מיט זיין "הארד לאק
ספארי", עס דערמאנען זיך די אלמנות
מיט די יתומים וועלען איינציגער שפיר
ווער האט איבערגעקומען איהר פילטען צום
לעבען און זיין פעלדליכע פארטרייערע, דאס
שלעס באשטעט א גרויסע בילד פון
שטערן און לייטען, און באשולטענדיג
דינע בילד און זעסענדיג די רעזולטאטען
פון דער ארבייט פון עלטער פאגל קען
מען באגרייפן זיין וויכטיגע באדייטונג
פאר די מענטשען פון דער יונגל.

אין דעם ערשטען יאָהר פון דער
גרינגונג פון עלטער פאגל האבען זיך
געמאלדען קראנקע אויף קאנסומענציען
וועמענעם קראנקהייט איז שוין געווען ווייט
פארשטרייטע און עס איז נישט געווען קיין
ספירעלעכע מענטשען זיין צו רעמען, די רע-
קארם צייגען אז אין די שלע איבעריגע
יאָהרען האבען זיך געמאלדען שווינדליכ-
טיגע גלייך ווי זיי האבען דערפיהלט, אז
זיי זינגען קומען, און מיט קליינע אויס-
נאמען קורירענדיג זיך אויף דער פרייער
לופט אין ליבערע, זינגען זיי געקומען
צוריק מונטערע פילט פרישע קראנקע צו
ארבייטען און טאכען א לעבען פאר זייער
רע פאמיליען, דער עלטער פאגל האט
אויף צוזאם אומן פארהיט פילע מענטשלי-
כע לעבענס פון אונטערגאנג פאר דער
צייט, פון דעם עלטער פאגל ווערט גע-
צאחלט קראנקע בענטשען; מענטשען
ווערען געשטיצט און עס ווערט אויסגע-
ליהען געלייך צו מענטשען אויף שפערע
לונגן, דיעלע שלע בענטשען ווערען גע-
בען דעם מענטש פון די דריי דאלער
יעהרליכען טעסטעמענט, לעצטענס אין גע-
מאכט געווארען פון עלטער קאמיטע צו
זאמען מיט א טאכטע פון דער עקסטרעם
באשר א טאכטער אונטערגענומען וועלכע
האט שריינענדיגען צוועלף הונדערט
דאלער פאמיליע, מיט דיעלע געלדער זיך
גען ארויסגעקלאפען געווארען מענטשען,
וועלכע זינגען געבליבען אונטערגען צו אר-
בייטען און א פיל פון די פארבליבענע
געלדער זינגען געבליבען פאר א בא-
זונדער פאגל פון העליכע פעלד.
צוזאמען מיט דעם רעלי איהר די דיוס
איז אויך געווען געווארען דער עלטער
סעסענעס אויף 10 פענט אויף פאנאמער
ליכע טעסטע, און פאר דיעלע טעסטענע
איז געווען געווארען דער גענעטעס
אויף 7 דאלער פאגל פון איהר.

צום שלום פאל איהר זיך פארטליי-
טעט שלע געוועזענער רעקארדינג סעקער-
טער צו דערמאנען די מענטשען, וועלכע
זינגען געווען קאמיוו אין דער עלטער
קאמיטע און פארטרייערע סעקערטע קיי-
ערשט אונזער געוועזענער סעקערטע קיי-
ווען, וועלכער האט מיט זייערע בעסטע סעי-
הינטייען און זינגע פראקטישע אויסטוי-
אונגען געגעבען דעם עלטער פאגל א ריכ-
טיגע ווערונג אין זיבערען גאנג, ער פאר-
דינט געוויס דעם קרערט, וואס איז שרייב
איהם צו, יעצט קומען אונזערע געוועזענע
טשערלייטען, די ברידער ביגל און מ. גלטי
ווער, וועלכע האבען געטריי געדרינגט צו
עטליכע טעכטיגען, באזונדערע שטיווי-
טעט האט שריינענדיגע אונזער אלטער
ברודער גרעס וועלכער איז געווען אין דער
רעליגע קאמיטע איבער 4 יאָהר, איהר וועל
רעכאנען אונזערע מענטשען פון דער
ערשטער רעליגע קאמיטע די ברידער א.
קעסלער, דוש, לואיס, סעס גאלדבערג,
וועלכער איז געווען א טערטין שלע טשער
טען, געקסט אונזער געאכטעטער ברודער
(שלום אויף זייט 15)

אויסגענומענהייט, מיט אויגען, פול מיט טרערען...
וואס, אז מען זאל זי אויך אריבערשטאנען, ענדליך האט זי
זיך אויך א שטייבלעכערע און בארוהיגערע באוויזן אין דער
צייט, וואס דאס און לעצטע האבען מיט זייערע טיכלעך גע-
ווישט דאס פנים פון מארגענליך, וואס איז אויסגעטרייפלט
געווארען פון א היסטערישען צופאל.

דער עלטער פאגל פון 25
ווערט באשולטען נישט ווי א זאך טון און
פאר זיך, גור ווי טון אפטיילונג צונויפן
מיט שטערען איינריכטונגען אין דער יא-
ניש, וועלכער איז אויסגעטען פון די איי-
ניש סטערנדיגע קאמיטעס אין צו גרעס-
ניזירען און דיסציפלינירען די מענטשען,
טראכט די סטעיטיקס פון דער עלטער
קאמיטע שריין א געפיהל פון בירגערליכ-
קייט, וועלכער באשולטען אונזערע שלעכט-
ליכע קעמפס און באוועגט אונזער יוניאן
צו איהר רוחם און הויף.

די עלטער קאמיטע האט איהר בער-
מיניקע נישט באשרעקט בלויז אויף די
געגענענענדיגען פון קראנקע און נויט-
ליידערע, און האט געלייטעט איהר
מיה ווען גור איהרע קראנקע האבען זיך
געפונדען. וואו איז צייט פון דאסערמאל
ספיריט פון 1916 פון 1919 האט די רע-
ליגע קאמיטע געקעמט אלס מענטשען
אונטערגענומען קאמיטע און איז בכלל גע-
ווען טעטיג אין יעדע נייע אונטערגענו-
ווי די פאמיליע פון בילדען א פאמיליע, א
א בילדיג פאר'ן לאפאל אין די קאמפער
רעסיווע, די קאמפערסיווע אין לאפאל
25 איז געווען באשולטען דורך דער אר-
נייטטיג פון געוועזענע סעקערטע
לייזען מיט דער פולער פאמיליענע
די מענטשען פון דער רעליגע קאמיטע.
וואו זינגען די באשולטע פון דער רעליגע
קאמיטע געווען די באשולטע, פון דער
קאמפערסיווע און עס איז ווערען צו
באשרען צו די קאמפערסיווע וואס
אונטערגענומען די קאמפערסיווע פון
א יוניאן האט שלע קאנסעקווענציען עלט-
געמען צו בילדען קאמפערסיווע, די
האט א פארטיגען אונטערגענומען
שפערט, טון איבערפירט פון פאמיליע
וועלכע א באזונדערע אונטערגענומען
אין באשולטע פארטרייערע, די קאמפערסיווע

היינט פארן שדאף

נעהמט אן

עקם - לאבם!

און איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי נייגעכירען.

אין דעם נאמען פון דער אינטערנע
שטאנאל באראנקס ער די שיקאגא'ער דער
לעגאציע פאר דעם הארציגען קבלת פנים;
און העט נאמען פון יעדען דעלעגאט, בא-
ראנקס ער די גרויסע מעמבערשיפ אין שו-
פערס פאר די גרויסע איינדרוספולע דער-
מאנטראציע, וועלכע פיר וועלען אלס גע-
בענק אזוי לאנג, ווי מיר וועלען לעבען.
ער באראנקס אלע ערדער און פארשידענע
גע פארשטענדער פאר זייערע הארציגע
דערען, און שליסט זיין רעדע מיט פאלי-
גענדע ווערסער:

אונזער לעצטע קאנווענשאן האבען
מיר געהאט אין דער צייט פון דער גרוי-
סער וועלט'מלחמה, מען האט אונז דאן
געזאגט, דאס נאך דער מלחמה וועט זיך
אנטאנען א נייע צייט; דאס א נייע דער-
מאנטראציע וועט מאכען א סוף צו די אל-
טע פארשערען און האר, און דאס נייע
פארעלטניסע, געשטיצט אויף דעם פונ-
דאמנט פון גענערווייטיגע אינטערנעסען,
אשטאטס מורא און געוואלד, וועלכע פאר-
נעהמען זייער פאלי. היינט בעדער, און
אשטאטס איהר פרייהייט, אלס א באלייגונג
פאר די געבראכטע קרבנות, אנשטאט א
רעסערען צוטרו און צו מאסען, שטעהען
מיר פנים אל פנים גענען א רעסעציע,
וועלכע ספראשעט אונז צו בארייכען פון
אלע אונזערע פרייהייטען, וועלכע מיר
האבען געהאט וויס די רעפובליק אין גע-
היירטע געוועזענע פארשטאטס און פאר-
נעהמען אין די שטימע פון דער נייער דער-
מאנטראציע, ווערענדיג די שטימע פון א

147701 01 140

מוזנדר יוניס, בןשם וי האב נקוים
ירוש שוין וזים א רענערע זיים, באטיי
נעם אבער מויר אהעל'ן ארבעטס קרעם
אן דער פייס פון מוזנדר גירלענדיגער
קעטלוצי, וועלכע האט געברענגט פנים ווי
ליינער אהערעלעטישע קיין דורשענער מין א
גלייטשען פון קעטלוצי'סון וין. מוזנדר
אליינעלינגען ווייניג געווען פון א קלענע ביר
קאלע פון שוין גלייטשען פון דער קרעם
יוניס מין ארבעטליין, דאס ווי שווערלי

ב. לעוויצקי. — איחר רעדט פון דער
קאנסערהאטיווער באוועגונג, און ווי די אידן
זיצער פון אונזער דור וועלען זי ענדערען.
און איחר קליינט עס עלץ די באוועגונג פון
אונזערן. דעם קומט פון דעם, וועס איחר
ווייזט פארט פיר באקאנטע טיט דער געזיכט
פון דער קאנסערהאטיווער באוועגונג. און
איחר טריינט אונזערע טיט און טיט'ן און
טען רעכערע פארן, וועלכער טיט'ן און רעכט
איה דער טעמל פון דער קאנסערהאטיווער בא-
וועגונג, און וועלכער טיט'ן און געזיכט
קען אריינזעהן און וועלכע איחר, און דעם
און אדערקאט וועלכע טען און טעמל און
געזיכט און וועלכער טיט און רעכט און
דעם פילדע, און וועלכע טיט און רעכט און
און טיט און טעמל, וועלכע טיט און רעכט
געזיכט און אדערקאט און טיט און רעכט
און דעם און רעכט און טעמל, און די קע-
אדערקאט און וועלכע טיט און רעכט און
אדערקאט און וועלכע טיט און רעכט און
אדערקאט און וועלכע טיט און רעכט און

מ. פרידבערג. — לויזס פ. פאסטאן איז
 געוועזענער פונגעל קעסער. מױז ער איז עס
 איבער נאך, ווייטלן פיר צו, ווערענמאלס און
 ער האט נאך ווערען פון עהרליכער און געוויסענער
 האטער מענטש. ער איז געווערען שטויפענעם
 פערקערטער וואו ליובער, ווען מױנצער רעדן וועט
 אין וועטאגאטן האט נאך קעסערט מיט
 מױז פארשטייט. פילע עהרליכע צו איהם
 ווערען פרייגעווערען געווערען, ווען די
 שטייבונג און מונדערע חובע רעדן וועט
 פערנען האט זיך געענדערט. אנדערע האט
 בען זיך מױבערעקליכע, און ווערען געווערען
 שולדיגע רעספאנסערען ווי די געלעבטערע
 מיט האט עס געשטרעם. לויזס פ. פאסטאן איז
 שבער געבליבען, ווי עס וועט אים, עס געווען
 שטענדיגער בעסטער. זיך דאס ער האט עס
 וועט, לילד, וועט אים נישט געווענליך, מאר
 קעמער. ער האט שטעס דאס, לויזס געזען,
 און דערמאן איז ער ש. דערן און די מונגען
 און דער פארשטער רעספאנסער, און דערשט
 ווערען עס שולד בודות איהם צו אים
 שטען, דאס הייבט, טאנען איהם פאר אים
 שטענעם פערקערטער וואו ליובער, און האט
 אים, וועט ער האט שרייבעלעך און ביזל
 שרעק און געזען פארשטייט, לי וועט
 געזענען פארשטויקעט און קעסערטען,
 וועלכע דער רעמארקענעם וואו דאספאט האט
 שרייבענעם און זיין צען און מונדערע נישט
 רעספאנסער, באלדערע, אנדערע און חוב
 רעספאנסער ווערען אריינגעשטעלט און דאס געט
 געט ווי ווערען נאך קיינמאל נישט געווען.
 קיינע פארשטויקעט און קיינע קעסערטען.
 וועלכע האט פארשטעלט וואסערלעך און
 פרישן האט שוועט און פאר האט דער
 דאס געבוירן פון געווען שרייבעלעך

1944

דעם קונדס' לאך נאכט
שבעות נאכט, מאי דעם געטען, וועט
דער "קונדס" מחמלען זיין ווערליכע
לאך נאכט אין שבתגעטען מערה היין,
אין דעם אויסערעוועהליכדייכען פרא-
גראם פון אווענט לעזען ביר די נעמען פון
אזעלכע ארטיפעטען, ווי חולדא לאשאנסקא,
פאש ראזשיקאמבאן, פראנק לאמארשו,
ישערמעין שניצער, פאנא מארינאו, סע-
פולע גאלדינבורג, קורוויז וועי און פארס
שווייך.
וואגן זייע "סיטשור" אויף דעם
אווענט וועט זיין א לעבעדיגע
שאדשפיעל, מיט לעבעדיגע
מענשען אנשטאט היילעכענע סיגורען, גע-
פיהרט פון באוואוסטען, שאדשפיעלער
שטארקס יאסעל נענען דעם שפּיטשעם
פילן פון מעריסא, פערנע דוש, מארשאלי,
לעזט דעם שאך נאכט ארוועקט וויימענט
אויף אן אנדער פלאץ אין דעם וועג.

שבעות נאכט, מאי דעם צעטען, וועט
דער "גרויס" אפהאלטען זיין ווערליכע
לאגנאכט אין שטחגעטען אפערטא היין.
אין דעם אויסערעוועניגהייטען פיל-
גראם פון אווענט לעזען מיר די נעמען פון
אזעלכע דאסטיפטען, ווי הולדא לאשאנסקא,
פאש ראזשיטאכאוו, פראנא לאפאטשוו,
ווערמען שניצער, סאניא מארגנאו, סע-
מיעל גאלדינבורג, לודוויג זאץ און מארק
שווייז.

וואנזי גייע "סיטשור" אויף דעם
אווענט וועט זיין א לעבעדיגע
שטאדשפיעל, מיט לעבעדיגע
מענשען אנטשטאט היצערענע פיגורען, גע-
פיהרט פון באוואוסטען, שטאדשפיעלער
שטארקס יאסעל נענען דעם שטאדשעם
פילן פון מעריסא, פערענא דוש, מארשאלי,
לעזט דעם שטאדנאכט ארוועקטויממענע
אויף אן אנדערן פלאץ אין דעם נעמער.

BERTHA H. MAILLY, EXECUTIVE SECRETARY
7 East 15th Street, New York, N. Y.

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

אלעס פיקס און פארטיג צום גרויסען יום טוב

דעם קונדס לאד-נאכט

איבער אכט טאג שבת, שבועות נאכט, 22טען מאי

-אין-

מאנהעטען אפערע הויז

34טע סטריט און 8טע עוועניו

די ליכטיגסטע נאכט פון יאהר, די פריידיגסטע און גליקליכסטע

און אז דער בעל דבר איז
משניה, משערמאן, הייסט
עס, איז נישט ער רעדט אליין
און נישט ער לאזט אנדערע
רעדען. צייט-סערדער און
אומיסטיגע שמונדען פלע-
סער האבען אויף א קונדס
לאך-נאכט קיין שליטה נישט
אז מ'דארף זיי נישט!

דער איינפאל מיט'ן לעבע-
דיגען שאך איז א גליקליכע
און א געוואונדער. מיר אליין
ווארמען שוין אויף דעם מיט-
דער גרעסטער געשפאנעקייט
דאס איז דאך קעגן נאר
א קאלטאלער אויפמו!
(די רעקלאמיצען פאר'ן
שאך-שפיל ווערען געמאכט פון
צ. לערער.)

אין פראגראם געהערט אנטייל:
הולדא לאשאנסקא
איינע פון די באריהסטע זינגערין
אין דער אשערא און אויף דער
קאנצערט ביהנע.
סאשא דזשיקאנסע
איינער פון די גרעסטע, פון דעם יוג-
גען דור פיערעל שפיעלער.
פראנק לא פארוש
קאמפאזיטאר און פיאנא קונסטלער
וועט באגלייטען הולדא לאשאנסקא.
זשערמעין שניצער
באריהסטע פיאניסטין.
פאניא סארינאוו
דאזיגער בעלמאסקאס סטאר-שווישפיע-
לערין, וואס האט געמאכט א פראג-
אויף אונזער פאר-איהאריגער לאך-
נאכט.
סעמיועל נאליבאדנ
סטאר שווישפיעלער און ליבעלינג פון
אירישען טעאטער-עולם.
לודוויג זאץ
דער "קונדס פון די ברעטער" דער
פרינץ פון אונזערע ביהנע
הומאריסטען.
טארק שווייד
באראקסטער שווישפיעלער, ריכטער און
באטיהסטער פארלעזער.
פרענק דוש מארשאל
שאך טשעמפיאן פון אמעריקא.
טשארלס יאפע
אינטערנאציאנאלער שאך-מייסטער
יעקב מארינאוו
טשערמאן.

אונטער דער פערזענליכער
השגחה פון בעל דבר
אליין, דער רעדאקטאר פון
"קונדס", און ער'ס שוין זעהן
אז אלס זאל זיין יום-טוב'דיג.
אידער איין אנטוישען, זאגט
ער, איז שוין בעסער איין צו
איבערראשען. אזא טבע
האט ער, דער בעל דבר.

די ארטיסטען - און אלע
זיינען זיי אמת-ארטיסטישע,
וועמעס געמען מיר דרו-
קען דא, וועלען טאקע אים-
טרעטען און זינגען און זאגען
און שפיעלען ווי אין פסוק
שטעהט, ווי דאס פראגראם
פאדערט.

בילעטען פון 75 ס. ביז \$2 באקסעס \$5
(פריי פון מלחמה-שטייער.)
צו באקומען אין "קונדס", אין "מאג", אין "קעמפער", 153 איסט בראד-
וויי, און אין די פאלגענדע פלעצער: דאן סטאן: אין גאסיק בוס סטאר,
11טע סט. און 2טע עוועניו; פארזאכסי'ס קאפע, 201 סטעמער עוו; שאפיר
ראבינאוויטש'ס דאג סטאר, 2טע עוו. און 7טע סטריט, בראנס; סטויט'ס
דזשולערי סטאר, 1897 זילענינג עוו; בראנס; הארלעם: עפשטיין'ס דאג
סטאר, בעריסטאן עוו. און 111טע סט. ברוקלין: סאמי'ס דאג סטאר, 78
גרעהעם עוו. בראנאווי: לייבס ליפשוואם, 220 סטעמער סטריט.
און ווי זאגט ער: שעהט מיטלאך האבען פריה תבונה!

אן איינפאל פון א קונדס!
א לעבעדיגער שאך-שפיעל אויף דער ביהנע
די צוויי גרעסטע שאך-מייסטער פון אמעריקא, מר. פרענק דוש-
מארשאל, שאך-טשעמפיאן פון אמעריקא, און טשארלס יאפע, איי-
מערנאציאנאלער שאך-מייסטער, וועלען שפיעלען א שאך מיט'ן
בעדיגע מענשען, מיטלעכעדיגע ארטיסטען, און
וועט געדויערען נישט מער ווי 25 מינוט.

מערד איינצעלהייטען אין קונדס פון היינטיגע וואך

הערעבונג

ארבייטער פון טלע
לערנער פארטיי
נינט אייר, און די
וועלט וועט זיין
איינער

צו ערשט
וואס
(אויסגאבע)
10
פון
פארטיי
פארטיי
פארטיי

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנאציאנאלער ליג פון פראלעטאט

PRICE 3 CENTS

VOL. 11, No. 21.

New York, Friday, May 21, 1920.

אונזער קאנווענשאן האט זיך געענדיגט אזוי גרויס און אזוי שטארק אז זי האט זיך אנגעפאנגען

פילע ענטוואפן און גרויסע אומזאצן ביי דער איינשטימיגער ווידערערוועהלונג פון פרעזידענט
שלעזינגער און סעקרעטער בארא. — דאס וועלכע איז ביי דער איינשטימיגער ערוועה
לונג פון מארס וועגמאן פאר ערשטע וויי-פרעזידענט. — קאנווענשאן באשליסט צו פיי-
ערען דעם 80 יארטיגן יובילעאם פון סעקרעטער אב. בארא. — די וויכטיגסטע רעזאלוציא-
נען וואס זיינען אנגענומען געווארען. — דער שטארקער שלום פון דער היסטארישער קאנ-
ווענשאן.

דער קאנווענשאן פון לאסאל 1 נאכט
נינט מארס וועגמאן פאר ערשטע וויי-
פרעזידענט, וואס האט זיך ווידער צו קאנ-
ווענשאן פרייגעווארען אין קוואליעס
פון ענטוואפן, וועגמאן, פונקט ווי שלע-
זינגער און בארא, איז איינשטימיג ער-
וועהלט געווארען צו דעם נעכסטען העכ-
סטען טאג אין דער אינטערנאציאנאלער
האט איר נעמוט האלטען א רעדע צו
דער נעלענדיגער.
עס איז דאן פארגענומען געווארען
נאכמיטאגס און וואהלען פאר'ן נאכ-
עצן דזשענעראל עסטעסווי בארא און
דאס פאלגענדע זיינען ערוועהלט געווארען
אלס וויי-פרעזידענטען: מאסעס בארא-
שטיין, רושיקאב העלער, דאס, השלע-
רין, סעמיאל לעפאקוויץ, סאלוואטאר
גילאס און א. ווענדער פון ניו יארק, אלס
וויי-פרעזידענטען פון שטערע שטערע
זיינען ערוועהלט געווארען: מיינער פערל-
שטיין, ה. סקולמאן, ש. קאלדוואסקי, מא-
גיס, קאהן, פאלד וויכמאן און פאזען.
די קאנווענשאן האט באשלאסען צו
העכערען דעם געהאלט פון פרעזידענט
שלעזינגער אויף 150 דאלאר און
פון דזשענעראל סעקרעטער בארא אויף
125 דאלאר און וואך.
פרייטאג זיינען אויך אנגענומען גע-
ווארען די פאלגענדע רעזאלוציעס:
(1) צו שטיצען די רעדע סקול מיט
500 דאלאר און אנערקענען איהר גרוי-
סען ווערט אלס קאלעדזש פאר דער אר-
בייטער באוועגונג.
(2) די ענגלישע סאציאליסטישע
צייטונג „קאל" זאל געשטיצט ווערען
מיט צוויי טויזענד דאלאר און העלפען
איהר אויסקלעבען דאס רעכט געשעפט
צו ווערען דורך פאסט, וואס איז פון איהר
צוגעבונג געווארען פון פאסט מאסטער
דזשענעראל בורקסאן.
(3) עסטעסוועלע דעם פרינציפ, אז
עס טארען נישט זיין קיין מעהר באצאלען
טע און וועגנער באצאלען ארבייטער
אין איין און דעמאלטען ברענטש פון דער
אינדוסטריע.
(4) צו פארלאנגען פון סטייט לע-
דזשליטישור, אז עס זאל דורכגע-
פיהרט ווערען א געזעץ פאר סטייט
העלט איינשטעלען.
(5) צו געבען 5 הונדערט דאלאר
פאר דער אידישער ארבייטער באוועגונג
אין שיקאגא.
(6) צו שטיצען די אמעסטיע בא-
וועגונג פון דער סעקריטאן פערערייטשן
און ליכט מיט 1500 דאלאר און רובען
די קאסטעס צו געבען אלע שטיצע צו די
קאנסטראל ליכטער בארא, וואס טוט
גלענצענדע ארבייט פאר דעם גרויסען
קאמף צו באפרייען די פאליטישע בא-
טירער פון סעקריטאן.
(7) צו געבען 500 דאלאר פאר די
לאס אנדזשעלעס סאניטאריאם.
(8) צו געבען דריי הונדערט דאלאר
פאר דער דאנלאס פארק דעו נויסער
פון שיקאגא.
(9) פינף הונדערט דאלאר זאל גע-
געבען ווערען פאר דעם דענווער סאני-
טאריאם.
(10) עס זאל אנערקענט ווערען די
נויטיקייט איינצופיהרען אין דער ליידס
גארטען אינדוסטריע א יערהליכען מי-
נימוס וויירוש און דער דזשענעראל עסו.
בארא זאל אויספארשען די אנגעלענע-
הייט און זעהן ווי שווי דאס קען דורכ-
געפיהרט ווערען.
(11) פאלגענדע שטיצע זאל געגע-
בען ווערען צו פאלגענדע אינסטיט-
טעס: קראפטסין ליטעראטור געזעל-
שאפט 200 דאלאר; פרייע ארבייטער
שטיצע 300 דאלאר; פערערייטשן לי-
כט פאר דעם הונדערט דאלאר; סעקריטאן

אויסגעווערעט די ווערטער: „איר נא-
מינער פרעזידענט שלעזינגער פאר ווי-
דער ערוועהלונג" ווען עס איז שטיל גע-
ווארען האט ברודער ברעסלאווער פון לא-
סאל 25 די נאמיניישאן אונטערשטיצט
און ווען סעקרעטער אב. בארא האט גע-
טאן דעם ווילען פון דער קאנווענשאן
פרייגעווארען איין באלאט פאר שלע-
זינגער, איז דער קאנווענשאן ווידער
אויסגעשטורעמט געווארען פון א לאנגע
רעמאנסטראציע.
שלעזינגער איז געווען געוואהלט פון
די אויטאציעס און די קורדע רעדע, וואס
ער האט געהאלטען ביי דער נעלענדי-
הייט איז געווען מיט א טיפען געפיהל.
„מיינ סקוהל, מיינ קאלעדזש, האט
שלעזינגער געוואלט, — איז געווען דער
קלאס שאפ און טאפע א קלאס שאפ
אין שיקאגא, איר ווייט אלזא די וועה-
טאנען פון אונזערע ארבייטער פון איי-
גענע איבערלעבונגען. דער אלגעמיינער
צוטריוען צו מיר צו פיהרען דיעזע גרוי-
סע ארגאניזאציע וועט מיר געוויס גע-
בען נאך מעהר מוטא און מעהר קוראזש
צו פיהרען די שלאכטען פון אונזערע אר-
בעטער פאר מעהר גרויס און מעהר פריי-
הייט."
שלעזינגער איז באגריפט געווארען
מיט א נייע רעמאנסטראציע.
טייער ריכטער און גרויס אין אפשא-
צונג איז אויך געווען די איינשטימיגע
נאמיניישאן און ווידערערוועהלונג פון
סעקרעטער אב. בארא, די נאמיניישאן
רעדע פאר איהם האט געהאלטען ברוד-
ער ראטהעבער פון לאסאל 10 און ווען
שלעזינגער האט אין נאמען פון דער קאנ-
ווענשאן אריינגעווארען א באלאט פאר
איהם האט דער זאל געשטורעמט מיט
ענטוואפן.
נאך בארא'ס קורצע רעדע האט ברוד-
ער

וועגמאן, די וועלכע האבען בייגע-
וואוינט אלע וועגנען פון דיעזען גרוי-
סען צוואנציקסטער און האבען מיטגע-
שטיצט מיט די רעלענשטען די ענטווא-
פן פאר חבל, וואס עס איז אין די צוויי
וואכען פארגעקומען זעהן פאר זיך א
שטראס פון עצהנדיגע טויזענדער ארביי-
טער וועלכע געהען מיט פעסטע טריט צו
א נייעם לעבען, צו א לעבען פון פריי-
הייט און זייער פאר די וועלכע וועלען די
אמת'ע וועלט שטענען פאר די ארבייטער
מאסטען.
די ערשטע ארבייט ביי די פרייטאג-
דיגע וועגנען איז געווען א נייע קריגס-
ערקלערונג צו דער רעסטיצע אין לאס
און א רעמאנסטראציע פון צוטריוען צו
פרעזידענט שלעזינגער און דזשענעראל
סעקרעטער אב. בארא, דער מאסטענט,
ווען שלעזינגער איז ווידער איינשטימיג
נאמינירט און ערוועהלט געווארען אלס
דער טייערע בעמסטער פון דער אינטער-
נאציאנאלער וועט ווערען איינשטימיג
קריצט אין זוכרן פון די וועלכע האבען
עס בייגעוואוינט. די פיהרונג פון דער
קאנווענשאן איז אין דיעזען מאסטענט אי-
בערגעגעבען געווארען צו דעלעגאט פא-
ליס קאמלאוויטש פון לאסאל 1 און די
נאמיניישאן-רעדע איז געהאלטען געווא-
רען פון מארס וועגמאן.
נישט לנג האט וועגמאן גערעדט, א
פאר שטריכען בלויז פון שלעזינגער'ס
פעליקייט און וואונדערבארע ענערגיע
האט ער בארעכטערט און דער נאכ-
צער עולם אין קאנווענשאן האט, איינגע-
רעדענען די געסט און צייטונגס-לייט הא-
בען אויסגעשטארענען פון ווערען פלעצער
און געמאכט אן אויטאציע פאר פילע
מינוטען לנג. די רעמאנסטראציע איז
פארגענומען געווארען ווען וועגמאן האט

די 15טע קאנווענשאן פון אונזער
אינטערנאציאנאלער פארטיי שיקאגא, וועלכע
האט געווערעט צוויי וואכען צייט האט
זיך געענדיגט אזוי שטארק און גרויס
ווי זי האט זיך אנגעפאנגען, דאס איז
געווען אן עפאכעמאכענדע קאנווענשאן
פון וויכטיגע באשלוסען און גרויסע אויפ-
טאונגען, מען קאן זאגן, דאס דער גרוי-
סער ענטוואפן, מיט וועלכען די קאנ-
ווענשאן האט זיך געעפנט דעם ערשטען
טאג, האט איהר נישט פארלאזען אפילו
אויף איין מאמענט, יעדער טאג וואס די
קאנווענשאן איז געווען ביי דער ארבייט,
האט זיך געהאט זיינע גרויסע זאכען,
וויכטיגע פאסירונגען און ערשיינונגען,
וועלכע האבען געגעבען אן אנטוואפן צו
גרויסע אויספאראונגען, עס איז נישט מעג-
ליך אין א וועלכעליכע צייטונג איבער-
צוגעבען אלע איינצעלייטען פון יעדען
טאג וואס די קאנווענשאן איז געווען ביי
דער ארבייט, אבער דאס באמערקט וויכטיג-
סטע וועלען מיר דאן איבערגעבען.
מיר פאנגען אן מיט די לעצטע צוויי
שלום טעג פון דער היסטארישער קאנ-
ווענשאן.

אינהאלט פארטייכנים „גערעכטיקייט" נומער 21.

- זייטען 1, 2, 8 און 4. אונזער קאנווענשאן
האט זיך געענדיגט אזוי גרויס און אזוי
שטארק אז זי האט זיך אנגעפאנגען.
- זייט 5. די וואך — 3. שטודירט. א פאל-
שטענדיגער ליסט פון די דעלעגאטען צו
דער 15טער קאנווענשאן, לויט די קא-
מיטעס נאך.
- זייט 6. ענינים פון אונזער אינטערנאציאנאלער
אין דער פרעסע — א סטער רעפאר-
טער.
- זייט 7. רעפארט פון דער ווייטע און דרעס
מאכער יוניאן פון דער 15טער קאנווענ-
שאן פון דער א. ל. ג. ו. י. — י. שעהנ-
האלץ. לשאל 25 עקסעקוטיוו באשרד
מיניסטער. א ברוינעל צום רעדאקטער —
ג. גערסטעל.
- זייט 8. פון רעדאקטער'ס נאמינירביכעל.
- זייט 9. איינזידיקע פון דער קאנווענשאן
פון דער אינטערנאציאנאלער ליידס גאר-
טעט וואקערס יוניאן — ש. יאנאוו-
סקי.
- זייט 10. ווידער אפאל די אויפגעבאנען —
א. זעלדן. בערנשטיין שלעזינגער
(בארעכטער בילד און לעכעס-שטריכען)
— ה. לאנג.
- זייט 11. ליבעראליזם און פרייד יוניאן-
ניום — דזשעלעס סטארט פויגל.
- זייט 12. ריכטליכע (א בילד) — ליליען
וואלאך.
- זייט 13. קורצע שטעלען.
- זייטען 14 און 15 — אוועקצוייטענעס.
- זייט 16. שו. „עס" אונזער דער יוניאן
הווי — 3. יאנאוו. ווייט קאמיטע-
געזעט 10. וועגמאן בארא.

א וויכטיגע רעבאטע

אבער דאן איז זעהר וויכטיג פאר דעם
ארבייטער אויך צו וויסען, ווי די שונאים
זיינע פארבינדען עס כלמרשט צו פאר-
פירנען אט די פארנאמאליטעט פון דעם
ארבייטער'ס לעבענסשטארטע רעכט. עס
איז דארום קיין צווייפל נישט, אז די
ארבייטער קענען פון דער רעבאטע פילע
לערנען, און מיר רשטען ווי צו זיין נאך
פארשטאנען עקסעסען פרייטאג ווענער,
דעם 22טען טאג, אין שטארקע האל.
וואס פאר א סכסוכים מיר
זאלען נישט האבען פיל אונ-
זער ארבייטער-וועגמאן איבער אנדע-
רע פארשטאנען אין דער ארבייטער-באוועגונג.
אבער אין דעם פאל וועט ער זיכער פול
און טאנדיג און מיט זיין גרויסער רעדער-
פאסט פארשטאנען אונזער שטארק-
פונקט. און ער וועט פיהלען נאך פילע
בעסער, ווען ער וועט וויסען אז ער רעדט
צו פריינד.

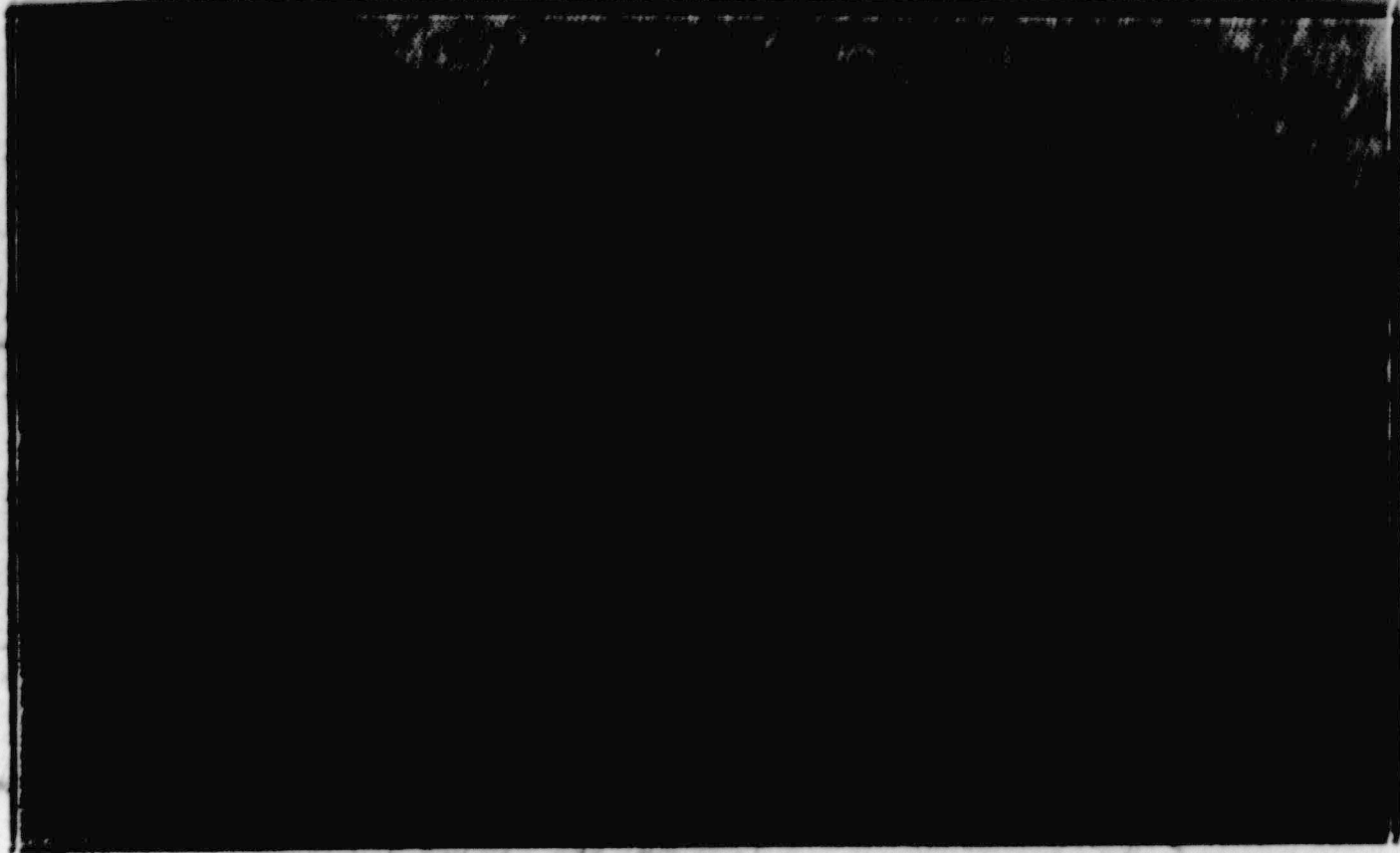
נעכסטען פרייטאג, דעם 28טען טאג,
וועט אין שטארקע האל פארקומען א
וויכטיגע רעבאטע איבער, דאס רעכט צו
סעקריטאן „צווישען" עסטעל נאכפערס,
פרעזידענט פון דער א. ל. ג. ו. י. און נאך
ווערנאך עללען, פון קענעס, וועלכע איז
עס דער בעשעפער פון דעם שטאטיסטיק
געזעץ אין קענעס. פאר וועמען ווי פאר
וועמען, אבער פאר די ארבייטער איז די
דאזיגע רעבאטע פון דער העכסטער וויכ-
טיגקייט. זיי וויסען דאך, אז די וועפע
פון סעקריטאן, נאך שלעסען, ווער
איינציגע וועפע אין ווער קאמא פאר א
בעסערע לעבען, און זיי דארפען זעהן די
וועפע האלטען אזוי שטארק און בלאנק, ווי
זיי קענען נאך. אבער דאס קענען ווי עס
בעסטען אויספיהרען, ווען זיי וועלען פאר
זיך אליין, לכל הפחות, קענען ווי אס-
בעסטען אלע שטארקענטען פאר און
סיי גענעק דאס סטרייכדעכט.
געוויס, מיר שלע וויסען, אז דאס
רעכט צו סעקריטאן מיט גוט קיין טא-
רען וואך, ווי דאס רעכט אויף פרייהייט
און דעם רעכט ווערען די ארבייטער
אומגעוואונען אין איינפאכע צייטען.

די יארצייט האט זיך פון דער פילאדעלפיער ווייסע
מאכער וואג

וועלכער פארשטענען און ער דארף אים
 דאס גוט אויסנעמאסט ווערען. עס איז
 ליכט פארנום צו ווערען, נאכער פ'אד
 נאכט שווער געווען צו ווערען. אויס'ן
 געווען דארף אויסנעמאסט ווערען
 לאזן מען אים געווען נאכדעם אים שוין
 א טאג צו שפעט. די פערפערליכע און
 פונדען אינטערעסן אויפגיבט פון א געזי-
 טען קעגנער, וועלכע געוויס ניט ווייניג
 פיינטנען פאר'ן געווען פון די באזי-
 ער.

נאך א נייעס וועט דאָרפֿן זיין דעם
 שווער, וואָס עס ווערט אנגעשטעלט א
 פּאַרטיי, דאָס וועט געוויס פֿירן ביי-
 טראַגן, דער עולם וואָל זיך מעהר אַמ-
 פֿון פֿורצען, אלעס ווערט אנגעוויזן-

200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711

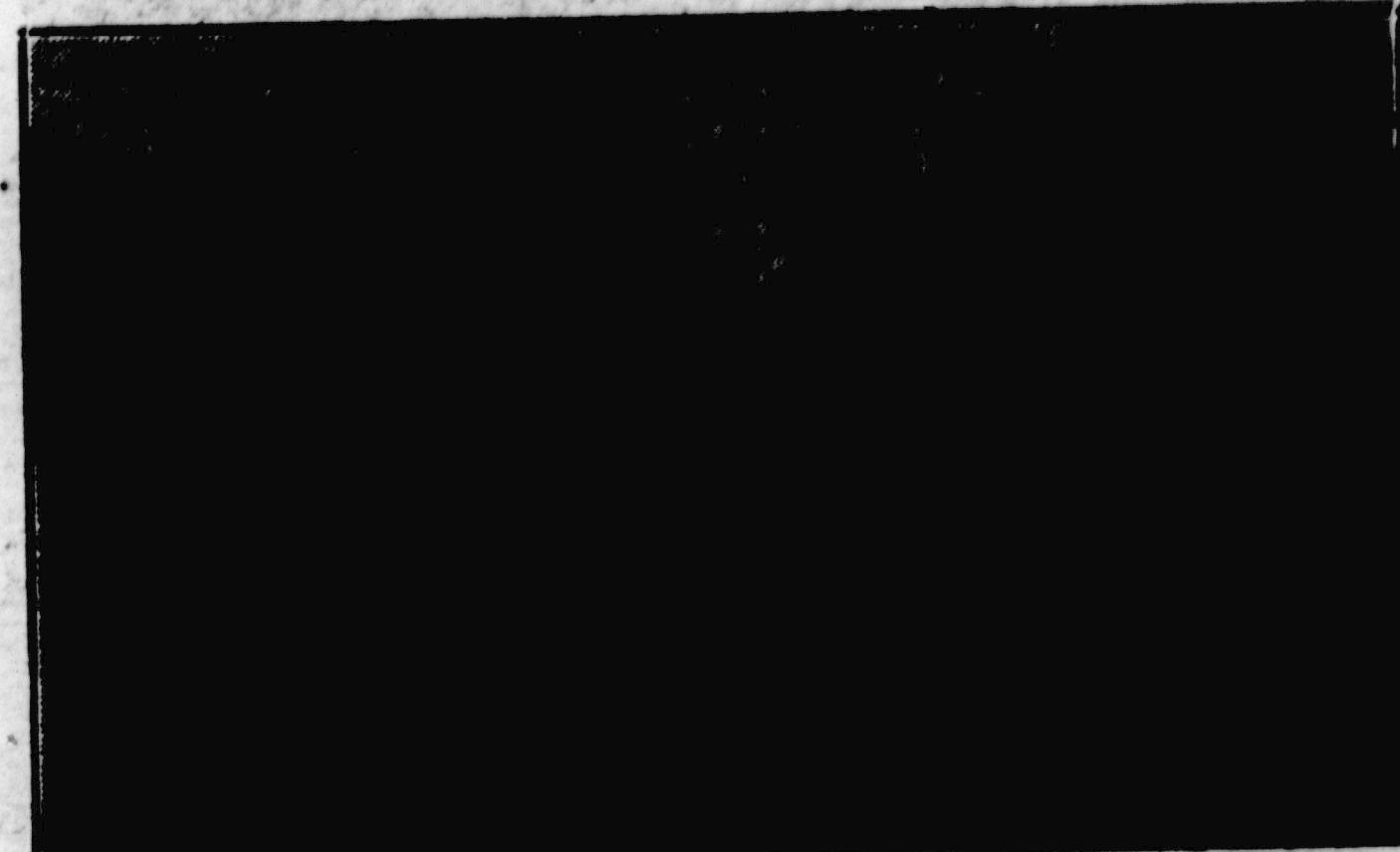
ד' תשנ"א י"ח סדרת ספרים י"ג תשנ"א י"ח

רעט צו טאכען רעם פלאץ אלץ שעחנער
און בשקופער, אויף ווי ווייט ס'איז נאך
מינגל'אך אונטער פון אומשטענדן. עס
איז א מביצע פון 16 לאקאל 16 אז דער
פלאץ וואו ווערען פאר ארבעטער וועמער
היים, פון וועלכען די מיטגלידער וואלען
רעם נאנצע יאהר ריידען מיט באנייטסטע
רעגן.

ער פלעג אין גרויסארטיג וויסנע
 קעסט מיט אלע מאדערנע באקוועמייכע
 זאצן. די יידישע ווייז באשטעלט פון א
 יידישע לעצטע וועג וועלכע אין דעם
 פלעג איבער שטוינענדיג מיטגלידער געהאט
 יעדע וואקסישען, א חזק די פיעלע וואס
 זענען דא אין וויסנעפאמערען בלויז פאר
 זינט ווי וואס וואס וואס וואס וואס

דער פרייז וועט זיין דאס יאהר א
ביסל העכער ווי פאר ש יאהרען. עס
וועט קאסטען 16 דאלאר א וואך פאר א
פערזאן. דאס איז אומבאדינגט נויטיג
צולעב דעם וואס אלע בעכענעמיטעל
זיינען דעם יאהר טייערער, ווי אלע וויי-
צען עס נאנץ גוט. די יוניאן וואלט גע-
וויס ניט געוואלט העכערען דעם פרייז
אבער אונטער די איצטיגע אומסטענדען
איז זי דאס פשוט געוואונדען צו טון.
אראנזשמענטס ווערען געמאכט דאס

רעם יאָהר וועט זיך דער פּלאַץ עפע-
ען שבת רעם 18טען דישון. צו דער
עלענענהייט וועט דאָרט נעמענען ווערען
דאָרטיגסטענער קאָנצערט. די ערשט-
ונג וועלען אַרבעטן פאַר אַ יום טוב
זיט נאָך ביי די פּילאָדעלפיער ווייפּט-
שאַפּער, דאָס איז אַ יום טוב פון דער
אָנזעך אַרבייטער בשווערונג און פּילא-
עלפּיאַ.
די באַדערפּ און דער יוגנט הייז
עלען רעם זומער קאָנען פאַרברענגען די

די דריי קאמפאזישעס פון דער יוג'וויז

שבת דעם 18טען דרושן, צו דער עפֿע
נונג, זאל די יוניטי הויז סאָנען ארייַנ-
ענעמען וואָס מער נעסט, ווייל מען ער-
ווארט, דאָס גאר אַ גרויסער עולם זאל
נעמען סאָן אַרויסקומען. אַ חוץ איינע-
רע פּיטגלידער וועלען אויך זיין פאר-
שטענער פון דער גאנצער אַרבייטער בא-
וועגונג.

[illegible]

האנצערס און אונזערע אלמונע אין זייסמאכער
 יונייטעטעס דעם שבת אווענט

צום שלום פון קאנצערט וועט מען
אנטפערן און פארברענגען אין דזשימיני-
יווס, וואו מען וועט קאנצן אויך עפעס
זוכייפען.
קומט און ברענגט מיט אייערע
פריינד.

עו"ם שלום פון ערדיישישטאל פון
דעם דעם שבת, ווערענעם דעם 15טען מאי,
געבענע ווערען א סאטערס פון אונזער
אליאנץ, אין דעם ווייטעמאכער יאָג
ענטער, פארבליס פאר 10, 820 אים,
דער פ.

די "רעפראייטשן" קלאסען און די
קלאסען אין ענגליש געטען נאך אן ווי
שפּעטעגליך. זיי וועלען ענזאמלען דעם
באנצן סאכונג מיט א פארשטעלן גיט צו
באוועקן דעם קלאסען.

[illegible]

רעדזשיסמרידס זיך פאר דער יאנטי חוץ פון 26

רעזשיומע פון דעם פארגעגאנגענעם יאר — א פארגעגאנגענעם יאר פון דעם פארגעגאנגענעם יאר
ווערען מעכענעם פון דעם פארגעגאנגענעם יאר פון דעם פארגעגאנגענעם יאר
דעם פארגעגאנגענעם יאר פון דעם פארגעגאנגענעם יאר פון דעם פארגעגאנגענעם יאר
ארכיוו — ארכיוו פון דעם פארגעגאנגענעם יאר פון דעם פארגעגאנגענעם יאר
ענדע פון דעם פארגעגאנגענעם יאר

[illegible]

פאנאטאן דעם (וואסען באן) האט זי
 אנגעזעהן דא רעדוויסערן זאל פאר
 זייערע זאכן און דאס וואס זי האט
 געזעהן פון דאס האט זי געזען
 דאס וואס זי האט געזעהן דאס
 וואס זי האט געזעהן דאס וואס
 זי האט געזעהן דאס וואס זי
 האט געזעהן דאס וואס זי

[illegible]

קייט די רעזולטאטען פון די ערשטע
 צוויי טעג זעהט עס אויס אז פאר דעם
 פאסט פארשונג וועט זיין מעריר צו ער-
 וועבן די מילכערס פון אלע באנען פון
 ער אינטערעסירט צו באנוצע זיין
 מיט דער ערלענעגייט צו פארברענען
 עס פאר וואסן אין דעם פרייטען זיין
 בער פליז פון דאמאל. **דאמאל** פארמינע
 פראגע וועט פארהאנדעלט ווערן אויף
 דעם נעכסטן פרייט פון דער יוני
 וועט אנשטעל, און אויב דער באשלוס וועט
 זיין אז מ'זאל וועט מען ווערן דעם
 מאנע וויסען די בעהערטערע פון אלע זיי
 אדער דאמאלס אין אונד פון די ארבייטע
 ארבעט.

די יוניטי הייז קאמיטע אין בארדיי-
שער פארנעמעט נעווארען, ווייל עס
וואו דא ווער פיער ארבייט איינפויטן
און עס איז אוממעגליך פאר דער קליינער
האלל מעכערס פון דער פריהעדיגער
קאמיטע דאס אלעס צו טוענען.
אין גיכען וועט די יוניטי הייז קא-
מיטע אויסגעבען א וויכטיגע ערקלעה-
ונג ווענען די פרינער וואס זיינע פאר-
עטרייט נעווארען פאר דעם קומענען סיי-
האל. פאר א רעזארטע פון דער "נע-
דעכטיקאטיט" האט א מעכערס פון דער
אוינער קאמיטע ערקלעהט: אן אלעס
זיין שיינ פארטיג פאר דער ערעפענונג
און אלע אנשטערענונגען ווערען מיט
עומבאט אום די רעדוויסטייטשאן ווא
גאנצען און שניצל און פלאנצמייס ווי

איז הארלעם דיסמדיקס אפיס פון דער קלאוס
מאכער יוניאן

"מלך" "בעק פני" פאר די מדייטער,
 און יעצט איז ער צוריק אין גאסס דאן
 "מלך"
 ערס דיעס קאמפ, פון 22 וועסט
 12טע שט, האט געמיינט צו כעזען
 "בעסערע" צונגס אין הארדלעס, דאס
 ווי איהר גיט איינצענצען אין יעצט
 האט וי צוריק א שטאם אין 22 וועסט
 12טע שט.

אזוי גיט ווי אין אנדערע טיילען פון
טאטא וואו קאמו ווערט געמאכט, האט
זיך איהר די אבייטער פון הארבער
ערפינדלעך אן וועס וועט פארקומען
מיט דעם וואס דאס רישיגט פארד
האט באשיטען צו טאקען די מער
בעס מיט 20 דאלער יעדע פאר 10
פערזענען פאר.

באברואוסן, וועלכער האט געהאט
א שוואם אין זיין היסט נאנטע פאר אים
זיך געפאלען געווארן וואס "מאן מיט
זיך צופיל אין זיינע בינגעס" און ער
פליגט זיך יעצט אין 116 היסט אפט
שפרייט. אין ראפוליצע האט שפרייט
מיט נאך אנדערע טועלעכע פירמען.
פעלגענדע פירמען האבען געמאכט
פון ראפוליצע אין העלערע, וועלכע זיי-
ען דא פארבינדען און זיינען אינסער-
טאניאל 116 אינערע פירמען.

און מערסוויידיגן נאך איידער עס איז
 דאמאנישט געווארען פון אפיס די מלכה
 גערס צו ערקלערען דעם צוועק דערפון,
 מיטן מען שוין געקומען פאר אינסטרוקציען
 "ווי שטעט שטעללייט און אינ-
 יווייזעלע מעכערס — און ווען עס זאל
 עסיינער מיטגאט און גערופען געווארען,
 האט מען מיט געטשלאסענהייט גערעכט
 ביי דעם קיינמאל נישט אוועקגעבן
 אים וואס מיר האבען מיט אזוי פילע מיה
 געוואנען, אין טאקע בארד גאנצעמאנען
 געצוואהנען די 5 דאלער אלס ערשטע
 געצוואהנען.

מ. פריינט פלוק קאמפ. אין 168
 איסט 12טע סט. פאבימאנועקסטורער.
 ה. פילד, 5 פקוירס מאנועקסטור-
 ער, 430 א. 102טע סט.
 מאדלס דרעס קאמפ. 2361 בעטנהייט
 עוו. בראנס.
 א. פאק, 5 פאבימאנועקסטורער פון
 האלמאס אין 461 א. 286טע סט.
 דוועליע, 3762 ווייטא פליינט עוו. אין
 211טע סט. דירעקטאט אין יעצט אין
 מארייט סט. יינג'אן קאנדיטאנט.

ווען עס האט זיך אנגעשאנען א בע-
דער פון קלאוס שפער צו שטר-
אנער פון הארלעם אויף נישט אנגעשטאנען.
זיינע בוסעס האבן באלד געזעהן א
אין שטערע שפער האט מען גע-
מאכט אסאך מען פון דער ארבייט, ספע-
ציעל די וועלכע זיינען געווען פארבא-
רען מיט די אינפיריט שפער, עס האט
אבער, אויסגעפרייט און מען האט
אמאקלט, פילע מיטגעקלענע אין דעם
האט אינא דער, פראטעסטירן דרויסען.
זייט נאך דעם שטרייט פון 1918 האט
די אנגעשאנען א מופעניש אין הארלעם
אויפגעבן צוויי אדוואקעטן: ערשטנס, אין
שווערע שווער צו קרינען קאסעס אין רענע-
ען קלאוס דיסטריקט, און צווייטנס, זיי
מאכען סטוענעספארער געווען מיט
ער מינינג, דאס אין הארלעם וועלען זיי
אריינרעכענען בילדע, הענר, נאטירליך האבן
די יענע לייט אין געזעהן אסאך שטער-
ען.

נאך מיט א צייט צוריק האבען מיר
געזעהן אז אין די ריטויל שטאדט ווערט
עמאכט קלונס פאר אויפפיר. עס איז
אבער געווען א וואך דער אוממעגליכקייט
עלע שטארק צו ארבעטצוירן, ווייל נישט
איראנישער און נישט די שטאט קינערס
האבען פארשטענדע וואס א יונגן מיכט.
אבער אין צייט פון לעצטן שטרייט ווי
עס איז גענע שטארק ארבעטצוירן נאך
ווערן און יעצט ווייניגער ווי אונזער דער
אומגעבונדן צווישן זיי.

[illegible]

קאמער, א פקידט קאנטראקטור,
ענדער האט שריינגעמאכט אין 2005
דיסע עוועניו, האט געמאכט נעכט פער
יידישע יוגנט אין 200 דאלער, שו ער
זעט אויפהאלטען אין זיין שטאט יוניאן
געגרינדעט. ער האט קיין לענדע יארהער
יט געהאט און שריינגעמאכט צוריק און
שטענע ער איז געקומען.
ו. בענדער, וועלכער האט געוואלט
געלערנען אין יוניאן און דאזיגסטן האט
דיינגעמאכט אין 176 מיט 100שע סט.
ד איז געטרידליך, בטענענעט געווארען
אונזער מאיס און נאך א קורצער צייט
טרייקען האט ער געשטעלט. עס ענדע
זי ביי איהם קאלעקטעט געווארען 500